

הפתרון

נדרשתי לתת פתרון לפי השקפתי לבעיה הכאובה, בדבר אחד כל המפלגות והזרמים על רקע אחד. והנני להודות מיד, שלשאלה הזו באותו הדרך שנשאלה, אין לי פתרון. גם לא יהיה לה פתרון לעולם. כי על מדוכה זו כבר ישבו חכמי אומות העולם שבכל הדורות והזמנים, ועוד לא מצאו פתרון טבעי, שיהיה מקובל על כל הזרמים שבתוכם. והרבה סבלו ועוד עתידים לסבול, מטרים שימצאו את שביל הזהב, שלא יהיה בסתירה להזרמים שבתוכם.

והקושי שבדבר הוא, שאין האידאות שבאדם מסוגלים כלל לוותר במשהו על המגמה שלהם. כי מדת הויתור אפשרי באדם מבחינות החומריות שלו, עד כמה שזהו הכרחי לקיום גופו. לא כן באידיאליות, כי מטבע של בעל האידאה, שכל אשר לאדם יתן בעד נצחון האידיאה שלו. ואם הוא מוכרח לוותר במשהו על האידיאל שלו, אין זה אצלו ויתור גמור, אלא עומד על המשמר ומצפה על שעת הכושר, שיוכל לחזור ולגבות את שלו. לכן אין בטחון בפשרות מעין אלו.

מכל שכן באומה עתיקה, בעלת ציויליזציה של אלפי שנים, אשר האידיאליות כבר נתפתחה בה במידה נעלה ביותר על אותן האומות, שזה מקרוב באו לידי התפתחות - אין שום תקוה כלל ועיקר, שיבואו בשדה זו לידי פשרה, לא מיניה ולא מקצתיה. ולא מחכמה הוא לחשוב, שסוף האידיאה הצודקת ביותר תנצח לשאר האידיאות, כי בהתחשב עם צורתן הזמנית נמצאים כולן צודקות, "כי אין לך אדם שאין לו מקום, ואין לך דבר שאין לו שעה", כפי הביטוי של קדמונינו. ובשביל כך נמצאים האידיאות בבחינת גלגל החוזר בעולם, שהאידיאות שנפסלו בימי קדם קמו לתחיה בימי הביניים, ואחר שנפסלו בימי הביניים קמו לתחיה בדורנו זה. זה מראה לנו, שכולן צודקות ואף אחת מהן אין לה זכות קיום לנצח.

והנה אומות העולם, הגם שהתרוצצות הזו עושה שמות נוראות גם בהם, עם זה גב חזק יש להם, המאפשר להם לסבול המשא האיום הזה. ואיך שהוא, אין זה מאיים על קיומן ברגע זה, אבל מה יעשה האומה האומללה, שכל קיומה תלוי על פתיתים ושיווי מאכל, שהאומות זורקים להם בחסדם, בעת שכבר שבעו דיים. הרי גבם חלש מדי, שיוכלו לשאת עליו את סבל של התרוצצות הזו. ומכל שכן בשעה הרת: הסכנה הזאת שאנו נמצאים על פי התהום ממש, אין השעה כשרה לדברי הבל, לנגיחות ולמלחמת אחים מבפנים.

ולפי חומר השעה, יש עמי להציע פתרון אמיתי, הראוי לדעתי להתקבל ולאחד כל הזרמים שבתוכו לחטיבה אחת. אולם, מטרים אתחיל בהצעתי, הייתי רוצה להניח מקודם את דעת הקוראים, שבלי ספק ירצו לדעת את הדעה קדומה שלי בשטח המפלגתי. והנני להודות, שהאידיאה הסוציאליסטית, שהוא הרעיון של חלוקה שווה וצודקת, אני רואה אותה לאמתיות ביותר. כי כדור ארצינו די עשירה לפרנס לכולנו. ולמה לנו מלחמת החיים הטרגית המעכרת, חיינו מדורי דורות? הבה נחלק בין עצמינו את העבודה ואת פריה במדה שווה. והקץ לכל הצרות! שהרי אפילו המיליונרים שבקרבינו, מה הנאה להם מכל רכושם, אם לא בבטחון החזק, בכלכלתם להם ולזרעם לכמה דורות, אשר גם במשטר של חלוקה צודקת יהיה להם בטחון חזק. ועוד במידה יותר גדולה. ושמה תאמרו שיחסרו מכבודם הקדום, שהיה לכם בתור בעלי רכוש? גם זה לא כלום, כי אלו האיתנים שהספיקו כח לנחל כבוד בתור בעלי רכוש, בלי ספק ימצאו כבוד באותה המידה בשדה אחרת, כי שערי ההתחרות והכבוד לא ינעלו לעולם.

אכן עם כל האמת שבאידיאה זו, אינני מבטיח להמקבלים אותה עתה, אף קורטוב של גן עדן. וליהפך, גיהנם גדול של צרות מובטח להם. כי העובדה החיה שבארץ רוסיה, כבר החכימה אותנו למדי. אמנם זה אינו סותר עוד את אמיתותה של אידיאה הזאת, כי כל החסרון שבה הוא, מפני שהיא בשבילנו עדין פגה. כלומר, אין בני דורינו בשלים עוד מבחינה מוסרית, שיהיו יכולים לעכל במעיהם את המשטר הזה של חלוקה שווה וצודקת. כי מחוסרי זמן אנו, שעדיין לא הגענו לידי התפתחות המותאמת לקבל את הסיסמא "מכל אחד לפי כשרונו, לכל אחד לפי צרכיו".

וזה דומה לחטאו של אדם הראשון, שלפי תיאור קדמונינו החטא היה מפני "שאכל הפרי בהיותו פגה" מטרים שנתבשלה כל צרכה. ועל עון פעוט הזה נתקבצו כל העולם למיתה, ללמדנו, שזה אבי אבות כל הנזקים שבעולם. כי בני אדם אינם מבינים להזהר ולהסתכל בכל דבר אם הוא מבושם כל צרכו. והגם שהדבר מועיל והוא אמיתי לפי תוכנו, יש עוד להתעמק בדבר, אם הוא מבושם כל צרכו: אם כבר נתבגרו המקבלים במדה מספקת, שיוכלו לעכל אותו במעיהם. ובעוד שהם מחוסרי זמן התפתחות, הרי האמת והמועיל מתהפך במעיהם ונעשו לשקר ומזיק. לכן נחרץ משפטם למיתה, שכל אוכל הבוסר ימות בחטאו. לאור הדברים האלו עוד לא הוכיחה לנו התסבוכת הרוסי, שהאידיאה הסוציאליסטית היא בלתי צודקת ממהותה עצמה, כי כאמור, עדין הם מחוסרי זמן לקבל האמת והצדק הזה, ועוד אינם מוכשרים להתנהג על ידה, ואינם ניזקים אלא מתוך מיעוט התפתחותם הם, ואי הכשרתם בהתאם להאידיאה הזאת.

וכדאי להטות אוזן השואל: "מדוע לא יעשה איש הפוליטיקה, חבר התנועה הסוציאליסטית, כאותו פיסיקאי, שאחר שהנסיון גילה ליקויים בהאינטרפרטציה, שהיה רגיל לה בחוקי הברזל של תורתו, לא נרתע מלנער את חצונו ממנה. תחילה ניסה לתקן אותה בזהירות, ובאחרונה הוא מוכן לפוסלה, כשאין היא מסוגלת לעמוד בפני המציאות".

והוא מסביר: "בשעת חורבן של תנועת הפועלים הבינלאומית, חובה להטהר מדעות קדומות, כשהעובדות מדברות בשפת התבוסה, יש לשבת מחדש על ספסל הלימודים, ולהתחיל במרץ ובהכרת האחריות העמוסה על שכם הממשיכים, לחקור את הדרך ועקרונותיה. כך דרכה של המחשבה המדעית, כשהיא נתקעת לקרן זוויות של סתירות בין המציאות החדשה לבין התאוריה, שהסבירה את המציאות הישנה. רק פריצת גדר רעיונית מאפשרת, מדע חדש וחיים חדשים"

והוא מסיק: "אם לא נתכחש למצפונינו, נכריז כי באה שעת ויכוח יסודי מחדש, באה תקופה של חבלי לידה, עתה ישבו טובי התנועה על הדוכן ויענו על השאלה: "מה מוננו של הסוציאליזם בימינו? מה הדרך, שיש להוליך בו את המחנה?"

מסופקני אם ימצא איש מהתנועה שיענה על דבריו, או אולי שיהיה מוכן לתפוס את דבריו כמו שהם. כי לא קל הדבר לזקן בן מאה שנה, אשר הצליח כל כך עד הנה בלימודיו, לקום בפעם אחת ולמתוח קו - מחק על כל תורתו העברה, ולחזור להתחיל לשבת על ספסל הלימודים מחדש בדומה לאותו פיסיקאי, כמו שהוא דורש מטובי התנועה הסוציאליסטית. אכן איך עוברים על דבריו לסדר היום? ואם אפשר עוד לשבת עוד בחיבוק ידים בנוגע לחורבן תנועת הפועלים הבין לאומית. כי איך שהוא עוד אינם עומדים על סף החורבן ממש. ועל כל פנים עוד בטוח להם מידת החיים של עבדים ושפחות נרצעים. אין הדבר כן בנוגע אל הסכנה העומדת לפני התנועה של הפועלים העברים, העומדים על סף הכליה ממש, תחת הסיסמא של האויבים, להשמיד ולהרוג ולאבד טף ונשים, כבזמנה של אסתר המלכה.

ואין להשוות מצב חורבן שלנו עם חורבן התנועה שבעמי העולם, כי אילו רק לעבדים ולשפחות נמכרנו - החרשנו גם אנו כמוהם. אבל הבטחון של חיי עבדים ושפחות נקפח ממנו. לכן אסור לנו

להחמיץ את השעה. יש לנו לשבת מחדש על ספסל הלימודים, לחקור מחדש את רעיון הסוציאליסטי לאור העובדות והסתירות שהופיעו בימינו. ובלי לחוש כלל לפריצת גדר רעיונית, כי אין לך דבר, שעומד בפני פקוח נפש.

לשם כך נסקור בקצרה את התפתחות הסיאציאלסמוס משלביה הראשונים. בדרך כלל מצאנו לה שלושה תקופות:

הראשונה היתה סוציאליזם הומנית, שהיתה מבוססת על פתוח המוסריות: והיתה מופנית רק אל המנצלים,

השנייה, היתה מבוססת על הכרת הצדק והרשע, והיתה מופנית בעיקר אל המנוצלים, להביא לידי הכרה, שהעובדים הם הבעלים האמיתיים על כל העבודה, ולהם שייך כל התוצרת החברתי: ולפי שהעובדים הם הרבים בהחברה, היה לדעתם הדבר בטוח שבעת שהם יכירו את צדקתם, יקומו כאיש אחד ויטלו את שלהם, ויסדרו ממשטר של חלוקה שווה וצודקת בהחברה. השלישית, היא המרקסיזם שהצליח יותר מכולם - היא מיוסדת על מטריאליסמוס היסטורית: הסתירה הגדולה הנמצאת בין כוחות היצירה שהם העובדים, לבין המנצלים אותם שהם המעבידים, הכרח הוא, שתביאה בסופה את החברה לסכנה ואבדן: ואז תבוא המפיכה המשטר הייצור והחלוקה ומשטר הרכושני יוכרח להתחרב לטובת משטר הפרולטריון. ולשיטתו תבא זה מאליו בדרך הסבה ומסובב אלא בכדי לקרב את הקץ, יש תמיד לחפש תחבולות, ולהשים מכשולים למשטר הרכושני, כדי לקרב את המפכה בזמן קצר.

ומטרים אבוא לבקר את שיטתו זו, יש להודות, ששיטתו היא הצודקת מכל קודמיו, שהרי עדים חיים אנו להצלחתה הגדולה בכמות ואיכות, שהיתה לה בעולם - מטרים שבאה בנסיון עובדתי בהמיליונים המרובים שבארץ רוסיה - שעד אז היו נמשכים אחריה, כמעט כל טובי האנושות: וזהו תעודה נאמנה על צדקת שיטתו. ומלבד זה, גם מבחינה תיאורטית דבריו מקוימים למדי, ואף אחד לא הצליח לסתור את השקפתו ההיסטורית - אשר האנושיות מתקדמת

לאט לאט באופן דרגתי, והיא מטפסת ועולה כמו על שלבים של סולם: כל שלב שבה אינו אלא שלילת השלב שקדמה לה: כן כל תנועה וכל מצב, שקבלה האנושיות בהנהגת המדיניות, אינו אלא שלילת המצב שמקודם לה: וזמן קיומו של כל מצב מדיני הוא, עד שיתגלה מתוכו החסרונות והרשע שבו: ותוך כדי גילוי הליקוים שבו, נמצא מפנה מקומו למצב חדש המשוחרר מהליקוים אלו. ונמצא שאלו הליקוים המתגלים בהמצב ומחריבים אותו הוא כל כח הפיתוח של האנושיות, שהרי הם מעלים את האנושיות על מצב המתקוקן יותר ממנו: וכן גילוי הליקוים שבמצב השני מביאים האנושיות על מצב שלישי הטוב ממנו: וכן תמיד בזה אחר זה, הרי שכחות השלילים הללו המתגלים בהמצבים הם סבות התקדמות שבהאנושיות: שעל ידיהם היא מטפסת ועולה כעל שלבות הסולם: והמה הבטוחים לתפקידם, להביא האנושיות עד לשלב האחרון של התפתחות הוא אותו המצב המקווה, הנקי מכל שמץ וכל דופי. ובתהליך הזה של ההיסטוריה הוא מראה לנו - איך משטר הפיאודלי, הראה את ליקויו ונחרב, ופינה מקום למשטר הבורגני: ועתה הגיעה תורו של המשטר הבורגני, להראות ליקויו ולהחרב ולפנות מקום למשטר היותר טוב ממנו, שלפי דבריו - הוא משטר הפרולטריון.

אבל בנקודה זו האחרונה, שהוא מבטיח לנו, שאחר חורבן המשטר הבורגני העכשווי, יקום תיכף משטר הפרולטריון - כאן נקודת תורפה שבשיטתו כי מציאות החדשה שלעיננו מכחישה אותו, כי חשב את משטר הפרולטריון להשלב הסמוך למשטר הבורגני, ועל כן החליט, שבשלילת המשטר הבורגני יקום תיכף על מקומו משטר הפרולטריון, אולם המציאות הראה לנו, שהשלב הסמוך אחר חורבן המשטר של היום, הוא משטר של נציים או של פשיסטים. הרי שאנו עומדים עוד בשלבים האמצעים של התפתחות האנושיות, ועוד לא הגיע האנושיות על שלבו העליון של סולם ההתפתחות.

ומי יודע לשער כמה נחלי דם יישפך בעולם עד שנגיע אל השלב המקווה.

ובכדי למצוא איזה מוצא מהסבך הזה יש לתפוס היטב את חוק ההתפתחות ההדרגתי האמור, שעליו ביסס כל שיטתו, ויש לדעת, שהחוק הזה הוא חוק מקיף לכל הבריאה כולה: ועליו נבנו מערכות הטבע כולה: הן הבלתי אורגנים והן האורגנים עד למין האנושי בכל תכונותיו האידיאליות כמו החומריות: בכל אלה אין לך דבר שלא יעבור תחת חוק הברזל של התפתחות הדרגתי, המסובב ובא מכח התרוצצות של שני כוחות זה בזה: כח הפאזיטיבי דהיינו כח בונה, וכח נגאטיבי, דהיינו כח שולל ומהרס - ועל ידי מלחמתם הקשה והתמידי זה בזה נמצאים יוצרים ומשלימים את כלל המציאות בכללו וכל פרט של המציאות בפרטיותו, וכאמור למעלה, שכח השולל המתגלה בכל מצב מדיני בסופו, הוא המגביה אותו להמצב שהוא יותר טוב ממנו, וכן הולכים המצבים בזה אחר זה, עד שהוא מגיע על שלימותו הסופי.

וניקח לדוגמה את כדור הארץ, אשר תחילה היה רק כדור גזי דוגמת ערפל ועל ידי כח המושך שבתוכו ריכז במשך תקופה מסוימת את האטומים שבו לתוך חוג יותר צר, שכתוצאה מזה, נתהפך כדור הגזי לכדור אש נוזלי: ובהמשך תקופות של מלחמות נוראות של שני הכחות שבכדור הארץ, הפאזיטיבי עם הנגטיבי - גבר כח קרירות שבו על כח האש נוזלי וקירר איזה קליפה דקה מסביב הכדור ונתקשה שם. אכן עוד לא שקט הכדור ממלחמות הכוחות: ובהמשך איזה תקופה גבר שוב כח האש הנוזלי והתפרץ ברעש גדול מתוך בטן הכדור ועלה ושיבר את הקליפה הקרה והקשה לרסיסים: וחזר הכדור לאש נוזלי. ושוב התחיל תקופה של מלחמות חדשות עד שבסוף התקופה, גבר שוב כח הקרירות על כח האש וקורר שנית קליפה קרה וקשה מסביב הכדור: והפעם היתה הקליפה יותר עבה ויותר מסוגלת להחזיק מעמד נגד ההתפרצות של הנוזלים מתוך בטן הכדור: והיתה כחה יפה לתקופה יותר ארוכה: אמנם בסופה שוב נתגברו הנוזלים והתפרצו מתוך בטן הכדור ושברו את הקליפה לרסיסים: ושוב נחרב הכל ונעשה לכדור נוזלי. וכן נתחלפו התקופות בזו אחר זו: ובכל פעם שגברה כח הקרירות, נעשה הקליפה שכבש לו עבה ביותר עד שבסוף - נתגברו כחות הפזיטיבים על הנגטיבים ובאו לידי הרמוניא מוחלטת: והנוזלים לקחו מקומם בעמקי האדמה: והקליפה הקרה נתעבה כל צרכה שמסביב להם - ונתהוו אפשריות ליצירת חיים אורגנים עליה כיום הזה.

ממש על אותו הסדר מתפתחים גם כל גופים האורגנים: כי מעת זריעתם עד גמר בישולם עוברים עליהם כמה מאות תקופות של מצבים מפאת שני כוחות הפזיטיבי עם הנגטיבי הנלחמים זה בזה, כמתואר בכדור הארץ - ומלחמות האלו הם המביאים את גמר בישולו של הפרי.

וכן כל חי מתחיל בטפת נוזלים קטנה: ועל ידי התפתחות דרגתי בכמה מאות שלבים מכח מלחמות הכחות האמורים, היא מגיע בסופה...

...שור גדול ראוי לכל עבודה או אדם גדול ראוי לכל תפקידיו, אלא שיש עוד לחלק בין שור להאדם: כי השור כבר הגיע על שלבו הסופי בתקופתו היום, אבל האדם, שכח החומרי שבו אינו עוד מספיק להביאו על שלימותו, מפאת כח המחשבי שבו, העולה במדת העזר שבו, אלפי פעמים על כח החמרי שבו: נמצא לו משום זה סדר חדש של התפתחות דרגתי, שאינו נוהג בשום בעל חי - הוא התפתחות דרגתי של המחשבה שלו. ובהיותו גם יצור חברתי.

הרי מעט לו התפתחותו האינדבדואלי, אלא שלימותו הסופי תלוי גם בהתפתחות של כל פרטי החברה שלו.

קומונה פראגמעטית

קבלת הדת של ואהבת לרעך פשוטו כמשמעו.

חלוקה צודקת של הרוחים, שכל אחד יעבוד כפי כשרונותיו ויקבל כפי צרכו.

הרכוש, מקוים, רק הבעלים אסור לו לקבל מרווחים יותר מכפי צרכו. סוג א' של הרכושנים יהיה עם פקוח צבור. סוג ב' בנאמנות עצמו או ע"י פנקסים.

המובטלים יקבלו צרכיהם בשווה עם העסוקים.

החיים בדרך קומונה יקבלו אותם הסכומים כהעובדים הבעלי בתים, ואת הריח שירווחו ע"י חיי השותפות יעשו מהם רכוש צבורי בשייכות פרטי לאותו הקיבוץ.

השתדלות לבנות חיי קומונה גם לפועלים בעיירות.

המעלות: העובדים ומכ"ש המפחדים מפני ביטול עבודה וודאי יקבלו עליהם הדת - ששיגו בטחון בחייהם סוג רכושנים אידיאליים יקבלו ג"כ הדת ע"י הטפה על בסיס דתי. יש לבסס דעת הצבור אשר המקבל יתר מצרכיו הוא דומה להורגי נפשות, באשר בשבילו יוכרח העולם להמשך ברציחות ובנימוסי היטלר ובמלחמות נוראות, ועי"ז יעשו נפשות רבות לקומניזם.

ע"י דוחק של חוזים ושביתות אפשר למרר חייהם של הרכושנים, שיקבלו עליהם את הדת מתוך שאינו נוגעים ברכושם רק ברוחים מתוך שהדת יהיה בין לאומי אפשר לקנות ע"י כסף וע"י השפעה דתית את לב השכנים הערבים, שיקבלו הדת בשותפות עמנו לאגודה אחת, ויעשו נפשות בין העובדים והרכושנים הערבים.

מזה יצמח טובה לציונות, כי מאחר שיקבלו הדת שמחייב אהבה והשפעה לכל האנושיות יחד במידה אחת. א"כ לא ייצרו עינם על גזל הארץ, כי יבינו שהארץ לה' הוא. רמת החיים של הערבים ייהיה שווה עם רמת החיים של היהודים. וזה יהיה בקשיש גדול לעשיית נפשות ביניהם.

דעת יחיד ודעת הצבור

כמו שיש דעת היחיד, שהוא כח השיפוט שלו, ששם נעתקים כל המעשים המועילים והמזיקים, וכמו שמסתכל במראה, הולך ובוחר המועילים ודוחה המזיקים, כן יש שכל משותף לכל הצבור, ששמה מעתקים המועילים להחברה עם המזיקים. ודעת הצבור מברר להמועילים להם, ומהללים לעושיהם. ולהיפך, הם מגנים לעושיהם, שמכאן נולדים אידאליסטים, ומנהגים, וחוקים, ודעות והטעמים של הציבור.

הקלקול שבדעת הצבור

עד היום היה כח ההנהגה וכח השיפוט רק להתקיפים, שהם רוב בנין. והם העושים דעת הצבור, והמשפט, והמוסר, והדת סדרו להם, לתועלתם. ולפי שהם המנצלים לרוב מנין של הצבור, נמצאים כל אלו הדת והמשפט והמוסר רק מזיקים להצבור. כלומר לרוב מנין.

ויש לנו לזכור שהמשטר הנוכחי של רוב בנין היה שספיק לגמרי עד היום. מפני שלהמונים לא היה כח השיפוט כלל. וכל החורבנות, שקדמו להסדר המדיני של היום, היו רק בין התקיפים בלבד. אמנם לא בדור אחד השיגו הסדר שלהיום, אלא ע"י חורבנות נוראים, עד שהשכילו את הדת והמוסר והמשפט, שהביא סדר לעולם.

בנין החדש

ובדורות אחרונים ע"י הדמוקרטיא והסאציליסם התחילו ההמונים לפקוח עיניהם ולקבל הנהלת חברה לידי עצמם לרוב מנין. וכיון שכן מצאו הדת והנימוס והמשטר שלום, שכל זה הוא לרעתם, כי כן הוא האמת כנ"ל, כי הם משמשים לרוב בנין לעשרה ולטובתם של הצבור ולכולם מזיקים.

וע"כ נולדו לנו ב' תמונות במשטר ההמונים :

(א) או כנאציזם, שפרקו עול מהדת והנימוס ומשפט, ועושים כמעשה אדם הפרימיטיבי, שקדמו לסדרי החיים של רוב בנין.

(ב) או כסובייטים, שעשרה אחוזים מהצבור שולטים בדיקטטורא על כל הצבור. וזה אי אפשר להמשך זמן רב, לפי הדיאלקטיקה ההסיתורית. ואם יתבטל הנימוס, ימחו אויבי ישראל כולם - בקיצור אנו חוזרים בהכרח ובהחלט אל אדם היער. עד שגם ההמונים, הרוב מנין, ילמדו הדיאלקטיקה על בשרם, ועצמותיהם הם כמלפנים הרוב מנין. ואז יסכימו על סדר.

ומכאן שהנאציזם אינו פטנט גרמני. אם נזכור שההמונים אינם אידיאליסטים, אין עצה רק הדת, שממנה נאצל כטבעי הנימוס והצדק. אבל עתה ישמשו הרוב מנין והכיצד? - אין זה אלא הדת של השפעה.

העקרון השפעה לזולתו

ההנהגה: חובה לנימוס ומצוה לרמת חיים.

המטרה: דבקות ה'.

נאציזם הוא פרי הסוציאליזם, כי אידיאליסטים מועטים הם, והנושאים האמיתיים הפועלים ואכרים הם אגואיסטים. ובכל אומה אם יעמוד איזה דרשך כהיטלר, שסוצאליזם לאומי יותר נוח ומועיל להם מאינטרנאציאליזם, למה לא ישמעו לו?

דעת יחיד ודעת הצבור

הקלקול שבדעת הצבור, מפני שהדת והנימוס הם לפי :

(א) אם היה הנאציזם וחורבנם מושכל באיזה שנים מקודם, והיו איזה חכמים מטכסים עצה להצילם ע"י דת אדוק, שיספיק להגנה, האם היה אסור מטעם שקר?

(ב) אם לאחר המלחמה יבואו האומות לכלל הבנה שמוכרחים לפזר דוקא לישראל ל-4 רוחות ולגרשנו מארצינו, ובא אחד והטביע הדת מחדש, כדי לעמוד בינינו ובין האומות, וע"י יסכימו להיפך, שגם בני חו"ל יבואו להארץ, האם היה זה איסור?

(ג) אם יתגברו ח"ו הנאצים וימשלו על העולם, וירצו לאבד שארית יעקב, אם מותר להטביע הדת בכל האומות, כדי להציל האומה?

(ד) פרגמאטיזם : מקורה של האמונה בצורך. והאמת בה עד כמה שמשפיקת להצורך הזה. הרי שהצורך היא סבת האמונה. והספקת הצורך היא אמיתיותה ב' צרכים :

צורך חומרי, שהוא לביסוס חיי החברה. והיא אמיתיותה.

צורך נפשי, שמאוס לו החיים זולתה. וזהו לשמה.

וכמובן שחכמי הדת באים מצורך נפשי. אבל משלא לשמה בא לשמה. משל : אם היה בזמן האדם הקדמוני הפרימיטיב, שהיו גוזלים ורוצחים איש לחבירו כחית היער, אם מתיר להנהיג ביניהם משטר דתי?

(ה) מגמת החיים :

להביא פרוגרס ואושר להחברה. והוא מהמדע המודרני.

שע"י שכלול כל הכחות שבנפש, יזכה לכבוד בחייו ושם טוב לאחר מותו.

ויש להבין אם לא כדאי לחיות בשביל עצמי, תאמר שכדאי לחיות בשביל אלף כמוני או מיליארד. ומכאן שמהגמה היא לתועלת הבורא, או לתועלת עצמו, או לכל העולם, שיזכו לדבקותו ית'. משל : בקטנותי לא רציתי לקרות רומנים, בכדי לא לעסוק בשקרים ולא קריתי רק היסטוריה. וכשגדלתי והבנתי התועלת שבהם, שהם מפתחים הדמיון, אז נעשו לי לאמת.

(ו) אמת ושקר הוא העתקה פסיכוס מן הויה והעדר, שהם תזיס ואנטיטזיס, שמתוכם נצמח "אמת לשעתו" שהוא סינתזיס. וזהו אמת פראגמטי. ונמשך עד שיתגלה "אמת מוחלט", שאין במצפונוי שקר.

אמונה פרגמטית, האמת פרגמטי ובדרך דיאלקטי הוא העתק של הויה והעדר.

הצורך : מבחינת לשמה הוא צורך נפשי. ויש להודות כי מועטים הם. ע"ד שאמרו : "ראה צדיקים שהם מועטים", ושתלן בכל דור, שיהיה להם תביעה מלידה. אמנם ישנם כזה שמואסים בחיי חומר.

ואם לא ישיגו מטרת הדביקות, היה מאבדים עצמם.

העקרון הדתי: מתוך שלא לשמה בא לשמה. והכין ההשגחה הנהגת הבריות בדרך אגויסטי, שבהכרח תביאה לחורבן העולם, אם לא יקבלו הדת להשפיע. וע"כ יש בה צורך פרגמטי. ומתוכה בא לשמה.

צורך נפשי: כמו שלעיוור לא יושג צבעים, ולסריס אהבת המין, כן החסר הצורך נפשי א"א לצייר לו הצורך הזה. אמנם צורך מחויב הוא מעשה מצות מסוגלים לעשות לו צורך נפשי.

מוסריות נימוס פירושה מדות טובות שלעמל"פ וללא הכרח חיצוני, רק שמבוסס על אלטרואיזם והרגש אחריות כלפי החברה האנושיות. מושג ע"י חינוך. אמנם החינוך צריך לדעת הצבור, שיפרנס ויקיים ויעמידו אחר יציאתו מרשות החנוך ודעת הצבור אינו נמשך מחינוך אלא רק מתועלת הצבור.

ותועלת הצבור נערך רק לפי המדינה הפרטית, שלאותו הצבור שבהכרח הוא בסתירה לעמים ומדינות אחרות. ואיך יועיל ע"י חינוך. והראיה, כי עוד לא נברא הנימוס ואפילו הדת, שיספיק לבין לאומיות, כי הרציחה והגזלה וכו' שולט בכל, בלי שום נימוס, כל שהוא ואדרבה הרוצח הגדול פטריוט ומנומס יחשב.

וכהיום לנימוס בין לאומי צריכים. לאגויזם צבורי אין תקנה רק דת, כי החינוך שאינו מבוסס על כלום, בנקל יוכל איזה רשע ערום להחריבו. והראיה - גרמניה. ואילו קרה היטלר לגרמניה דתית לא היה עושה כלום.

האגויזם הטבעי לא תשבור בדברים מלא כותיים, כגון חינוך ודעת הצבור. ואין תקנה לזה רק דת שהוא טבעי.

תועלתיות כפול: דת ההשפעה מביאה תועלת הן לגוף והן לרוח. וע"כ מוכרח ומוסכם מכל השטות שבעולם.

מוטיווציה או כוח מניע. ג' בחינות בו:

או כח המושך,

או כח הכפיה,

ואיך יועיל החינוך, בעת שיוצא בן חורין לעצמו, ואין לו שום מוטיווציה על החובות, שנתחנך, שהרי אין בהם כח מושך ונעדר גם מכח הכפיה?

שינוי הצורה

הרצון לקבל, המוטבע בכל נברא, הוא בשינוי צורה מהבורא. וע"כ נפרדה ממנו הנשמה, כאבר הנפרד מגוף, כי שינוי צורה ברוחניות הוא כמו גרזן מפריד בגשמיות. ומכאן ברור מה ה' רוצה מאתנו, הוא השואת הצורה, שאז אנו חוזרים ונדבקים בו כמטרם שנבראנו.

וזה שאמרו חז"ל: "הדבק במדותיו. מה הוא רחום אף אתה רחום". דהיינו, שנשנה המדות שלנו, שהוא הרצון לקבל, ולקחת המדות של הבורא, שהוא רק להשפיע. באופן שכל מעשינו יהיה רק להשפיע לזולתנו ולהועיל להם בכל יכולתנו. ובה אנחנו באים למטרה: להדבק בו, שהוא השואת הצורה. ומה שאדם עושה לצרכי עצמו בהכרח, דהיינו בשיעור מינימום המוכרח לקיומו ולקיום משפחתו, זה אינו נחשב לשינוי צורה, כי "ההכרח לא יגונה ולא ישובח". וזהו הגילוי הגדול שלא יתגלה בכל שלמותו אלא בימות המשיח. וכאשר יקבלו הלמוד הזה, אז נזכה לגאולה השלמה.

וכבר דברתי מזה, שיש שני דרכים לגילוי השלמות:

או דרך תורה,

או דרך יסורים.

ולפיכך סיבב הקב"ה ונתן את הטכניקה לבני אדם, עד שמצאו את פצת האטם והמיימן. שאם עוד לא ברור לעולם החורבן הכללי, שהם עתידים להביא לעולם, יחכו עד למלחמות עולם שלישית או רביעית. ואז יעשו הפצצות את שלהם. והשארית, שישארו אחר החורבן, לא תהיה להם עצה אחרת, אלא לקחת על עצמם עבודה הזו, שהן יחיד והן אומה לא יעבדו בשביל עצמם יותר ממה שצריכים לקיומם ההכרחי, ושאר כל מעשיהם יהיו לטובת זולתם. ואם כל אומות העולם יסכימו לזה, אז יתבטלו המלחמות מן העולם, שהרי כל איש לא ידאג כלל לטובת עצמם, אלא לטובת זולתם. ואין מקום לזולתם.

ותורה זו של השוואת הצורה היא תורתו של משיח. ועל זה נאמר (מיכה ד'): "והיה באחרית הימים, והלכו גוים רבים ואמרו, לכו ונעלה, כי מציון תצא תורה, ושפט בין עמים רבים". דהיינו, שהמשיח ילמד אותם עבודת ה' בהשוואת הצורה, שהוא תורה ומשפט של המשיח "והוכחה לגוים עצומים". דהיינו, שיוכיח להם, שאם לא יקבלו עליהם עבודת ה', יישמדו כל הגוים ע"י המלחמות. ואם יקבלו תורתו, נאמר אז "וכתתו חרבותיהם לאתים".

ואם תלכו בדרך תורה ותקבלו תורתו - מוטב, ואם לאו - תלכו בדרך יסורים. דהיינו, שיתגלו המלחמות של פצצות אטום ומימן בעולם, ואז יחפשו כל אומות העולם עצה, איך להמלט ממלחמות, ויבואו אל המשיח לירושלים, והוא ילמד אותם את התורה הזאת.

מדות בני אדם

טרם נגעי בענין, אקדים הקדמה קצרה במדות בני אדם. ואומר, כי בני האדם מתחלקים על ב' סוגים:

אגויסטים

ואלטרואיסטים.

אגויסטים, פירושו, שכל מה שהם עושים - הוא לתועלת עצמם. ואם עושים פעם משהוא לתועלת זולתם, הם צריכים שיגיע להם תמורה משתלמת יפה על עבודתם, אם כסף או כבוד וכדומה.

אלטרואיסטים, פירוש, שמקריבים כל ימיהם לתועלת זולתם, בלי שום תמורה, אלא שמזניחים תמיד צרכיהם עצמם, כדי לעזור לזולתם. ולא עוד, אלא שיש מהם, שמוסרים נפשם ומאודם לתועלת זולתם. כמו שמצינו במתנדבים לצאת למלחמה לתועלת בני אומתם. וגם מצינו אלטרואיסטים יותר כוללים, דהיינו המוסרים נפשם ומאודם כדי לעזור לנחשלים של כל אומות העולם. כמו הקומוניסטים, הלוחמים לתועלת **כל אומות העולם**, ומוכנים לשלם בעד זה בחייהם ובמאודם.

והנה האגויזם מונח בטבע כל אדם, כמו בכל בעלי חיים. אבל האלטרואיזם הוא כנגד הטבע של בני האדם. ועם כל זה מחוננים יחידי סגולה בטבע הזה, שאני מכנה אותם "אידיאליסטים". אבל כל מדינה או חברה היא רובה ככולה מבני בשר ודם פשוטים, דהיינו אגויסטים. ומועטים הם יוצאים מן הכלל להיות אלטרואיסטים - לכלל היותר יהיו עשרה אחוזים מן החברה.

ועתה אדבר לענין. כי מטעם האמור, שהאלטרואיסטים מועטים הם בכל חברה, לפיכך הקומוניסטים הראשונים, שהיו לפני זמנו של קארל מרקס, לא הצליחו במעשיהם, שתתפשט הקומוניזם בעולם, כפתגם העולם, שצפור אחת לא תעשה קיץ. ולא עוד, אלא שהיו מהם שייסדו אפילו מושבים שיתופיים, על דרך הקיבוצים שבארצנו, ולא הצליחו בהם, כי לא יכלו להתקיים ולהחזיק מעמד.

והיה זה מטעם, כי גם בני החברה השיתופית צריכים כולם להיות אידיאליסטים אלטרואיסטים, כמו המייסדים עצמם. וכיון שתשעים אחוזים מכל חברה, אפילו מחברה מפותחת ביותר, הם אגויסטים, על כן לא יכלו לעמוד בסדרי החברה השיתופית, שהיא בטבעה רק אלטרואיסטית.

ונמשך זה עד זמן קארל מרקס, שאז המציאו תכנית מוצלחת מאד להתפשטות הקומוניזם, דהיינו לשתף המדוכאים עצמם במלחמת הקומוניזם, שילחמו עמהם ביחד עם משטר הקפיטליסטי הבורגני. ומתוך שהמדוכאים מעוניינים במלחמה זו רק לטובת עצמם, דהיינו רק מטעמים אגויסטים, קיבלו מיד את התכנית מהם, והקומוניזם נתפשט משום זה בכל שכבות הנחשלים והמדוכאים. ומתוך שהנחשלים הם רוב החברה, אין פלא שהקומוניזם הצליח כהיום להקיף שליש העולם.

אבל זווג זה של הקומוניסטים האלטרואיסטים עם הפרולטריון האגויסטים, אע"פ שהיה מוצלח מאד להפיל המשטר הרכושני השנוא על שניהם, עם כל זה אין הזווג עולה יפה כלל לקיים משטר שתופי עם חלוקה צודקת. והוא מטעם פשוט מאד, כי אין אדם עושה איזו תנועה, אלא אם כן שיש לו איזו מטרה שהיא, המחייבתו לעשות התנועה ההיא, אשר אותה המטרה משמשת לו לכח דוחף לעשיית התנועה, כמו דלק המשמש כח דוחף למכונה.

למשל, אין אדם מניע ידו ממקום למקום, אלא מטעם שחושב שבמקום השני יהיה לו יותר נוח להניח שם את ידו. והמטרה הזאת, שמבקש מקום נוח יותר בשביל ידו, היא החומר דלק, הדוחף את ידו ממקום זה למקום ההוא. ואין צריך לומר הפועל, העובד כל היום, שהוא מחויב לחומר דלק לתנועותיו הקשות שהוא עושה. והיא התמורה שמקבל בעד עבודתו, שהתמורה שמקבל הוא החמר דלק, הדוחף אותו לעבודתו הקשה. באופן, שאם לא יתנו לו תמורה בעד עבודתו, או שאין לו צורך לאותה התמורה, לא יוכל לעבוד, כי יהיה כמו מכונה שלא נתנו בה חמר דלק, שאין פתי בעולם שיחשוב שהמכונה תזוז ממקומה.

לפיכך במשטר קומוניסטי מובהק, שהפועל יודע שלא יוסיפו לו אם יעבוד יותר, ולא יגרעו ממנו אם יעבד פחות, ומכל שכן לפי הסיסמא המושלמת "כל אחד יעבוד כפי כוחו ויקבל כפי צרכיו", נמצא שאין לו לפועל שום תמורה בעד חריצותו היתירה, ואין לו פחד כלל מפני

התרשלותו, אז אין לו חמר דלק, שידחוף אותו לעבודה. ואז ירד פריון עבודתם של הפועלים עד לאפס, ועד שיחריבו את המשטר כולו. ושום חינוך שבעולם לא יועיל להפוך טבע האדם, שיוכל לעבוד בלי חמר דלק, דהיינו בלי תמורה.

היוצא מכלל הזה הוא האידיאליסט האלטרואיסט מלידה, שבשבילו התמורה היותר יפה היא טובת זולתו, שחומר הדלק האלטרואיסטי הזה מספיק לו לגמרי לכוח עבודה, כמו התמורה האגויסטית לכל בני האדם. אכן אידיאליסטים הם מועטים, ומספרם אינו מספיק שהחברה תתבסס עליהם. והנך רואה, שקומוניזם ואלטרואיזם הם היינו הך.

ויש עצות להכריח את העובדים, שישלימו חלק עבודתם, שיטילו עליהם המפקחים. דהיינו ע"י אותם המנהגים הנוהגים במשטר הרכושני, שכל אחד יקבל שכרו לפי פריון עבודתו. ועוד נוסף על זה, להטיל עונשים קשים ומרים על המתרשלים, כנוהג בארצות הסובייטים. אמנם אין זה קומוניזם כלל, ואין צריך לומר, שאין זה הגן עדן המקווה מהמשטר הקומוניסטי, שיהיה כדאי למסור את הנפש בשבילו.

ואדרבא המשטר כזה הוא גרוע לאין ערך יותר ויותר מהמשטר הרכושני, מטעמים מובהקים כמו שאראה להלן. ואם על כל פנים היה משטר הכפיה הזה בבחינת שלב אל הקומוניזם המושלם, עוד היה אפשר לקבלו ולסבול אותו. אבל אינו כן, **כי שום חינוך שבעולם לא יהפוך את טבע האדם מן אגואיזם לאלטרואיזם.** ולפיכך אם משטר הכפיה הסובייטי ירצו לשנות למשטר שיתופי אמיתי, יאזל חמר הדלק מן העובדים, ולא יוכלו לעבוד, ויחריבו את המשטר. הרי שאגויסטים ואנטי קומוניזם הם היינו הך. והם זהות.

ולא עוד, אלא שמשטר קומוניסטי בדרך כפיה, לגמרי אינו בר קיימא, כי אין זכות קיום למשטר הנסמך על כדונים בלבד, וסוף סוף יקומו רוב הצבור עליו ויבטלוהו. ולא לעולם יוכלו עשרת האחוזים האידיאליסטים לשלוט על תשעים האחוזים האגויסטים ואנטי קומוניסטים על דרך שאנו מוצאים בסובייטים ומדינות המזרח. ועוד יותר מזה, שאפילו אותו הקומץ האידיאליסטים הקומוניסטים העומדים היום במדינות אלו בראש ההנהלה, אינם מובטחים שישארו כן לדורות, **כי אידיאליסטים מורשיים לבניהם.** ואע"פ שהאבות הם אידיאליסטים, אין שום בטחון שהבנים ימשיכו אחריהם.

וא"כ מאין לנו הבטחון, שההנהלות של הדור השני או השלישי תהיינה ביד קומוניסטים אידיאליסטים כמו היום. ואולי תאמר שרוב הצבור יבחר אותם תמיד מבין הצבור, זה טעות גדולה, כי אין רוב הצבור האגויסטי בוחר אלא את הקרובים לרוחם ולא את המתנגדים אליהם. והכל יודעים, שגם ההנהלות של היום אינם נבחרו הצבור כלל. וא"כ מי ישמור שנבחרו הצבור יהיו תמיד האידיאליסטים שבצבור? ובשעה שהאגויסטים יגיעו לשלטון, בלי ספק שיבטלו תיכף המשטר הזה, או על כל פנים יהפכוהו למין נציונל קומוניסטים "עמ של אדונים".

והנה כל זה שאמרתי הוא לפי השקפתי עצמי, דהיינו כמו שהוכחתי שקומוניזם ואלטרואיזם הם היינו הך, וכן אגואיזם ואנטי קומוניזם הם היינו הך. אבל אם תשאל את הקומוניסטים עצמם, יכחישו לך זאת בכל תוקף. כי יאמרו, להיפך: "אנו רחוקים מכל מוסר בורגני, ואין לנו כל סנטימנטליות, אלא רק הצדק אנו מבקשים, שלא ינצלו איש את רעהו". דהיינו על דרך המדה "שלי שלי ושלך שלך", שהיא באמת מדת האגואיזם. ולפיכך יש לי להסתכל על פני הדברים לפי תפישתם הם. ונבקר את הצדק הזה שהמה מבקשים, ומוסרים נפשם עליו.

גדרים יותר כוללים

ראשית, לפי התפתחות המשטרים הקומוניסטיים, אני מוצא, שאותם הגדרים "בורגנים" ו"פרולטריון" אינם מספיקים כבר לבאר ההסטוריה הכלכלית, ואנו צריכים לגדרים יותר כוללים. ויותר נכון לחלק את החברה למעמד של חרוצים ולמעמד של נחשלים, אשר במשטרי הבורגנים ה"חרוצים" הם הקפיטליסטים והבינונים, וה"נחשלים" הם העובדים העמלים בשבילם.

ובמשטר הקומוניסטי ה"חרוצים" הם המנהלים, והמפקחים, והאינטליגנציה. וה"נחשלים" הם העובדים העמלים בשבילם. ורוב כל חברה הם תמיד הנחשלים. והחרוצים לא יגיעו לשלושים אחוזים מהחברה. וחוק טבעי הוא, שמעמד החרוצים ינצלו בכל מדת יכלתם את מעמד הנחשלים, כמו הדגים שבים, שהחזק בולע את החלש. ואין הפרש בזה אם החרוצים הם הקפיטליסטים והסוחרים, כמו במשטר הבורגני, או אם החרוצים הם המנהלים, והמפקחים, והאינטליגנציה, והמחלקים, כמו במשטר הקומוניסטי.

כי סוף סוף החרוצים ינצלו את הנחשלים העמלים, כפי מדת יכולתם, ולא יחוסו עליהם כלל, החרוצים ישאבו תמיד את השמנת והחמאה, ומי החלב הכחושים ישאירו לעובדים העמלים. רק השאלה היא, מה נשאר לעמלים אחר הניצול האכזרי, שהחרוצים מנצלים אותם, וכמה הוא שיעור השעבוד, שהחרוצים מטילים עליהם. וכמה חופש וחירות אנושי החרוצים מרשים להם. ורק לפי שיעור השיריים הללו, שהחרוצים מניחים לנחשלים, יש לנו לבאר כל משטר, ולהבדיל בין משטר למשטר, ולבחור איזה משטר עדיף.

ונזכיר שוב מה שאמרנו שהאדם אינו יכול לעבוד בלי איזו תמורה, שהיא בשבילו כמו חמר דלק למכונה. ובמשטר קומוניסטי בלתי אלטרואיסטי, מוכרחים לתת לפועלים שכר בעד עבודתם ועונשים חמורים בעד התרשלותם. אמנם צריכים למפקחים מרובים שישמרו עליהם, כי באין השגחה כראוי לא יספיקו, כמובן, השכר והעונשים כלום. אבל לעמוד על אנשים וליסרם וליגעם, אין לך עבודה קשה כזאת, כי "אין שום אדם רוצה להיות תליין". ולפיכך אפילו אם מעמידים מפקחים, וממונים על המפקחים, ועוד ממונים גבוהים שומרים עליהם - כולם יחד יזניחו את השגחתם, ולא ייסרו ולא יעבידו את הפועלים כראוי לפי הצורך.

ואין עצה לזה אלא להרבות חמר דלק לפקידים, בשיעור כזה שיספיק בעד עבודה קשה כזה, דהיינו עבודת תליין. כלומר, לתת להם שכר פי כמה יותר על פועל פשוט. ולפיכך אל תתמה אם משלמים ברוסיה לפקידים מפי עשרה עד פי חמישים יותר משכר פועל פשוט. כי יגיעתם גדולה יותר מפועל פשוט מפי עשרה עד פי חמישים, ואם לא יתנו להם תמורה מספקת הם מוכרחים להזניח השגחתם, והמדינה תחרב.

ועתה צא וחשוב במטבע של ארצנו. ונאמר למשל, ששכר פועל פשוט הוא מאה שקל לחודש. נמצא שהפקידים הנמוכים ביותר יקבלו אלף שקל לחדש, דהיינו פי עשרה. ונמצא, שבמשך שנה יצבור שנים עשר אלף שקל, ובמשך עשר שנים מאה ועשרים אלף שקל. ואם נגרע עשרה אחוזים מזה לכלכלתו, ישאר לו מאה ושמונה אלף שקל. וכנראה שיש לחשבו לקפיטליסט מכובד. ומכל שכן הפקידים הגבוהים. באפן שבכמה עשרות שנים יתהפו הפקידים להיות מיליונרים, בלי שום סיכון, אלא ישר מניצול העמלים. וזהו שאמרתי, שלפי הנסיון של היום, אין לחלק החברה עוד לבורגנים ולפרולטריון, אלא לחרוצים ונחשלים.

ואולי תאמר, שכל זה הוא רק שלב אל הקומוניזם המובהק, דהיינו שע"י חינוך ודעת הצבור יחנכו את ההמונים עד ש"כל איש יעבוד לפי כחו ויקבל לפי צרכיו" ולא יהיו צריכים מפקחים ומשגיחים. זה

הוא טעות גדולה. כי הסיסמא הזאת ש"כל אחד יעבוד לי כחו ויקבל לפי צרכיו", היא סיסמא אלטרואיסטית מובהקת. ובכלל הדברים, שכל אחד יוכל לעבוד לטובת החברה בלי חמר דלק - אינה דרך טבעית כלל, אלא אם כן האלטרואיזם תהיה הסבה וחומר הדלק לעבודתנו, כמו שהוכחתי.

ולפי זה אין לקוות לשום שינוי לטובה, אלא אדרבה, שיש לחשוש שאותו קמץ הקומוניסטים האידיאליסטים, העומדים היום בראש ההנהגה, לא יורישו הנהלתם לאידיאליסטים אחרים, כי לאט לאט יתגבר כח העם האגויסטי, ויבחרו הנהלה עליונה לפי רוחם האגויסטי. ואז יחזירו את שיטת הקפיטליזם. ולכל הפחות יהפכו את הקומוניזם למין נציונל קומוניזם "עם אדונים", כמו שעשה היטלר ימ"ש. כי לא תהיה להם סיבה שתמנע אותם מלנצל עמים אחרים להנאתם, אם יהיה להם כח.

ואולי תאמר שע"י חינוך ודעת הצבור אפשר להפוך את טבע ההמון ולעשותם אלטרואיסטים. גם זה טעות גדולה, כי החינוך אינו מסוגל לעשות יותר מדעת הצבור, דהיינו שדעת הצבור תכבד את האלטרואיסטים ותבזה את האגואיסטים. וכל זמן שדעת הצבור תעמוד ותשמור על האלטרואיזם באמצעי הכבוד והבזיון, יועיל החינוך. אבל אם יבא זמן, ואיזה נואם מנוסה ומוצלח ינאום יום יום להיפך מדעת הצבור, בלי ספק שיוכל לשנות את דעת הצבור כפי רצונו.

וכבר יש לנו נסיון מר כזה בהיסטוריה, איך אותו רשע ימ"ש הפך עם מחונך היטב, כמו הגרמנים, ועשה אותם לחיות טרף ע"י דרשותיו יום יום. אשר אז פקע ונעלם, כמו שלפוחית בורית, כל חינוכם מכמה מאות שנים. והיה זה מפני שנשתנה דעת הצבור, ואין עוד לחינוך על מה לסמוך. כי אין החינוך יכול להתקיים בלי תמיכה של דעת הצבור.

הרי לעיניך בעליל, שאין שום סיכוי לשנות את משטר הכפיה הזה, ואין שום תקווה שההמון יגיע פעם לקומוניזם האמיתי לפי הסיסמא "כל אחד יעבוד לפי כחו ויקבל לפי צרכיו". אלא העמלים מוכרחים להשאר לנצח תחת השבט הנורא של המנהלים והמפקחים. והמנהלים והמפקחים ימצאו תמיד את דם העמלים על דרך הקפיטליסטים הבורגנים, אם לא גרוע הרבה יותר מהם. שהרי במשטר הכפיה של הקומוניסטים אין להם לעמלים אפילו זכות שביתה. והחרב והרעב תלויים על ראשם תמיד כנודע מן הנסיון הסובייטי. ואם יבטלו פעם את משטר הכפיה, אין ספק שתיכף תהרס החברה, כי אז יאזל חומר הדלק מן העובדים.

אומרים שבמשטר קומוניסטי כדאי לפרולטריון לסבול, מפני שסובלים בשביל עצמם, כי הם הבעלים של כל העודפים והרכוש ואמצעי היצור, ושום איש לא ינצל אותם. משא"כ במשטר בורגני, אין להם אלא לחם חוקם לבד וכל העודפים יקבלו להם הקפיטליסטים. ומה נאות מלות הללו לפי שטחיותם. אכן, אם יש בדברים אלו קורטוב של אמת, יהיו הדברים אמורים כלפי החרוצים, שהם הפקידים והמנהלים, שבלאו הכי כל ההנאה שבמשטר הכפיה שלהם הוא. אבל הם מלות נבובות לגמרי כלפי הפרולטריון, כלומר כלפי הנחשלים והעמלים.

ניקח, למשל, את מסילות הברזל שלנו, שהוא רכוש המדינה, דהיינו שהבעלות על מסלת הברזל הוא של כל אזרחי המדינה. אני שואל: האם מרגיש איזה אזרח מאתנו את זכות הבעלות שלו על מסלת הברזל? ואם יש לו משהו טובת הנאה יותר כשנוסע במסלת ברזל מולאמת, מלנסוע על מסלת ברזל קפיטליסטי פרטי? או ניקח למשל בעלות פרולטריון טהור, כמו הסולל בונה, שהוא תחת הבעלות של הפועלים בלבד. האם יש לפועלים, העובדים ברכוש שלהם, טובת הנאה יתרה מכשהם עובדים ברכוש קפיטליסטי זר?

ואני חושש, שהעובד אצל קבלן זר, הרבה יותר מרגיש עצמו כבבית, ממי שעובד בסולל בונה, אע"פ שיש לו כביכול בעלות עליה. ורק לקומץ המנהלים - להם כל הבעלות, והם עושים עם הרכוש

הלאומי הזה כטוב בעיניהם, ואין רשות אפילו לשום אזרח פרטי לשאול אותם: "מה תעשו ומה תפעלו?" - כך אין הפרולטריון מרגישים שום הנאה כל שהיא מכל רכוש המדינה ואמצעי היצור, שהוא תחת ידי המנהלים והפקידים, הנוגשים אותם תמיד ומשפילים אותם כעפר הארץ. וא"כ מהו העודף שיש להם במשטר הכפיה הקומוניסטי יותר מלחם חוקם?

איני מקנא כלל בפרוליטריון, הנמצאים ושימצאו במשטר הכפיה הקומוניסטי תחת עולם הקשה של הפקידים והמפקחים, כי יוכלו לענותם בסבליהם בכל מיני אכזריות, בלי שום בושה מדעת הצבור והעולם, שהרי כל אמצעי הפרסום הוא בידיהם של הפקידים. ולא יהיה שום אפשרות למישהוא, שיגלה מעשיהם הרעים ברבים.

ונוסף על זה, כל אחד ואחד יהיה כבול תחת ידיהם, שלא יוכל לצאת ממדינה למדינה ולא יוכל להמלט מהם, ממש על דרך שהיו אבותינו כלואים במצרים, ששום עבד לא היה יכול לצאת משם לחירות. משום שכל פועל מניח את עודפי היצור שלו בשביל המדינה, ואיך יתנו לו לצאת למקום אחר, בעת שהמדינה תפסיד את העודפים שלו. במלה אחת: המשטר קומוניסטי בלתי אלטרואיסטי מוכרח להיות תמיד ב' מעמדות:

מעמד החרוצים, שהם המנהלים והפקידים והאינטליגנציה,

מעמד הנחשלים, שהם העמלים היוצרים, שהם רובה של החברה.

ומעמד החרוצים מוכרחים, אם מדעתם ועם בעל כרחם, דהיינו מפני תקון המדינה, להעביד ולייסר ולהשפיל את מעמד העמלים בלי רחם ובלי בושה. וינצלו אותם שבעתיים ממה שמנצלים אותם הבורגנים, מפני שיהיו מחוסרי מגן לגמרי, כי לא יהיה להם זכות שביתה. ולא תהיה להם אפשרות לגלות מעשיהם הרעים של המעבידים ברבים. ולגמרי לא ישמחו בבעלות של אמצעי היצור שרכשו להם הפקידים.

עוד דבר, והוא העיקר. כי על הקומוניזם מוטל לא לתקן את העולם בסדר הכלכלי בלבד, אלא גם לשמור על קיום חיי בני העולם המינימלים, דהיינו למנוע המלחמות שלא תחריב אומה את רעותה. וכבר צווחתי על זה ככרוכיא עוד בשנת תר"צ בספרי "קונטרס השלום", והזהרתי אז שהמלחמות בימינו קבלו ממדים המסכנים חיי העולם כולו. ואין עצה למנוע את זה, אלא ע"י שיקבלו כל האומות את המשטר הקומוניסטי המושלם, דהיינו האלטרואיסטי. ואין צריך לומר שכיום, אחר הגילוי והשימוש בפצצות האטומיות וגילוי הפצצות המימניות, כנראה שאין הדבר מוטל עוד בספק, שאחרי מלחמה אחת או שתים ושלוש תחרב כל הציביליזציה והאנושות בלי להשאיר שריד.

והקומוניזם המודרני האגואיסטי - אין בכחו להבטיח שלום בעולם. כי אפילו אם יקבלו כל אומות העולם את המשטר הקומוניסטי הזה, עוד לא תהיה שום סבה מחייבת, שהאומות העשירות באמצעי יצור ובחומר גלם ובציביליזציה יתחלקו עם האומות העניות בחומרי גלם ובאמצעי יצור שווה בשווה.

ולמשל, עמי אמריקה לא ירצו להשוות רמת החיים שלהם לעמי אסיה ואפריקה, או אפילו לעמי אירופה. ואם לאומה אחת יש כח להשוות רמת החיים של עשירים והבינונים בעלי אמצעי היצור בשווה עם הפרולטריון, דהיינו ע"י הסתת ההמונים העניים, שהם רוב החברה, שישמידו העשירים והבינונים ויקחו להם את רכושם, הנה עצה זו לא תועיל כלל להכריח אומה עשירה שתחלק את הרכוש ואמצעי היצור שלה עם אומה עניה. כי אומה העשירה כבר הכינה לה כלי זין ופצצות לשמור את עצמה מפני שכנותיה העניות.

ואם כן מה הועילו חכמים בתקנת משטר הקומוניזם בעולם, מאחר שתשאיר מצב הקנאה בין האומות, וממש כמו שהוא במשטר הרכושני, בלי הקלה כל שהוא. כי חלוקה צודקת שבכל אומה פרטית בפני עצמה, לא תסייע אף משהו לחלוקה צודקת בין אומה לאומה. ולפיכך, בעת שהחיים המינימלים נמצאים בסכנה קרובה כל כך, חבל על הזמן של אותם העוסקים להשביח את המשטר הכלכלי, ומוטב להם שיטכסו איזה עצה ותחבולה באותו הזמן, איך להציל את חיי האנושות המינימלים.

והנה הראית לדעת של הצרה במשטרי הקומוניזם של היום, הוא מפני חסרון התמורה המותאמת, שהוא החומר דלק לכוח פריון העבודה של העובדים. ומשום כך אי אפשר להעבידם בהצלחה, אלא בחומר דלק של שכר ועונש, אשר משום זה צריכים אמנם למפקחים ומשגיחים ומנהלים, שיקבלו על עצמם עבודה קשה הזו, לעמוד על הפועלים, ולמצוץ באכזריות הדם והיזע של הפועלים, ולמרר להם חייהם תמיד בקושי השעבוד. אשר בשכר עבודה קשה הזו, מוכרחים לתת גם להם תמורה משתלמת, שהיא לא פחות מלעשות אותם למיליונרים, כי לא ירצו להיות תלוינים של בני אדם מרצונם החופשי בפחות מזה, כמו שאנו רואים בארץ הסובייטית. וגם אין לקוות שמשטר האימים הזה ישתנה פעם, כמו שהאופטימיסטים מבטיחים, כי לא כידונים ולא חינוך ודעת הציבור יוכלו לשנות את טבע האדם, שיעבוד מרצונו החופשי בלי חומר דלק מתאים.

ולפיכך הוא קללה לדורות, כי מתי שיעבירו ויבטלו משטר הכפייה, יחדלו העובדים לתת פיריון עבודתם, שיספיק לקיום המדינה. **ואין עצה לזה, אלא להביא בלב העובד אמונת שכר ועונש רוחני מן השמיים היודע תעלומות, אשר על ידי חינוך ותעמולה מותאמת, אותו שכר ועונש הרוחני יהיה חומר דלק מספיק לפיריון עבודתם.** ולא יצטרכו עוד למנהלים ומשגיחים שיעמדו עליהם. אלא כל אחד ואחד יעבוד בשביל החברה בנפש חפצה יותר ויותר, כדי לזכות בשכרו מן השמים.

חיוב

(א) הקומוניזם הוא אידיאה, כלומר מוסרי. על זה מעיד הסוף "לעבוד כי היכולת ולקבל כפי הצורך".

(ב) לכל מוסר צריך בסיס המחייבו. והחינוך ודעת הצבור, הוא בסיס חלש מאד, וההוכחה מהיטלר.

(ג) כיון שכל נצחון בדעה מובטח לרוב הצבור, ואין צריך לומר שההוצאה לפועל של הקומוניזם המתוקן הוא ע"י רוב הצבור, א"כ מחויבים להעמיד את הרמה המוסרית של רוב הצבור על בסיס שיחייב ויבטיח את הקומוניזם המתוקן שלא יתקלקל לעולם. ואינה מספיקה האידיאה המוקלטת באדם מלידה, משום שבעליה הם מיעוט קטן ונטול ערך ברוב הצבור.

(ד) הדת - הוא הבסיס היחיד, שיהיה גורם בטוח להעלות את הרמה המוסרית של הצבור, להגיע לכלל "לעבוד לפי היכולת ולקבל לפי הצורך".

(ה) יש לקחת הקומוניזם מן הפסים של "שלי שלי ושלך שלך", שהוא מדת סדום, ולהעבירו אל הפסים של "שלי שלך ושלך שלך", דהיינו לאלטרויזם אבסולוטי. וכשרוב הצבור יקבל תורה זו בפועל, אז הזמן להגיע לכלל "לעבוד לפי היכולת ולקבל לפי הצורך". וסימנה הוא, אם כל אחד ואחד יעבוד כפועל בקבלנות.

(ו) מטרם שהציבור יגיע לרמה המוסרית הזו, אסור להלאים הרכוש. כי כל עוד שאינו קיים גורם מוסרי בטוח ברוב הצבור, לא יהיה להם חסר דלק לעבודה.

(ז) כל העולם - משפחה אחת היא, ומסגרת הקומוניסטית צריכה לבסוף להקיף כל העולם ברמת חיים שווה לכולם. אמנם התהליך המעשי הוא לאט לאט. דהיינו, כל אומה, שרוב הצבור שבה יקבל עליהם הבסיסים באופן מעשי, ויהיה להם גורם בטוח לחומר דלק, יכנסו תיכף במסגרת הקומוניסטית.

(ח) הצורה הכלכלית והדתית במדה שמבטחת הקומוניזם היא אחת לכל האומות. חוץ מהצורות הדתיות, שאינן נוגעות לכלכלה. ושאר מנהגים - יהיה לכל אחד צורה בפני עצמו, שאין לשנותה בדיוק.

(ט) אין לתקן את העולם בענייני הדת מטרם שמבטיחים לעולם התיקון הכלכלי.

(י) לעשות תכנית מפורטת מכל החוקים הנ"ל ושאר החוקים הנחוצים לענין זה, וכל הנכנס למסגרת הקומוניסטית צריך להשבע אמונים.

(יא) תחילה יש לעשות מוסד קטן, שרוב צבורו יהיה אלטרואיסטים בשיעור הנ"ל, דהיינו שיעבדו בחריצות כמו בקבלנות, גם מ 10 עד 12 שעות ביום ויותר, וכל אחד ואחד יעבוד לפי כחו ויקבל לפי צרכיו. ויהיה בו כל הצורות של הנהגת מדינה, עד שאפילו אם מסגרת המוסד הזה תכיל בקרבה את כל העולם כולו, אשר אז יתבטל כליל משטר האגרוף, לא יהיה צורך לשנות דבר בין בעבודה ובין בהנהגה. והמוסד הזה יהיה כעין נקודה מרכזית עולמית, שעליה ילכו ויקיפו עמים ומדינות עד סוף העולם. וכל הנכנס במסגרת הקומוניסטית יהיו להם תכנית אחת והנהגה אחת עם המרכז, ויהיו כמו עם אחד ממש לרווחים ולהפסדים ולתוצאות.

(יב) אסור באיסור חמור לאחד מבני המוסד, שישתמש באיזה מוסד משפטי וכדומה, מכל הצורות

הנמצאות במשטר הכח. אלא את כל הסתירות יכריעו בינם לבין עצמם. כלומר, בין הצדדים הנוגעים בדבר. ודעת הצבור, המגנה את האגואיזם תגנה את בעל הדין, שינצל צידקת חבריו לתועלתו.

יג) עובדה היא שהיהודים שנואים על רוב האומות, והם הולכים וממעטים אותם, הן הכנסיה שלהם והן החילונית שלהם והן הקומוניסטים שלהם. ואין עצה להלחם כנגד זה, אלא להביא מוסר אמיתי אלטרויסטי בלב האומות עד לקוסמופוליטיזם.

יד) אם ליחיד אסור לנצל את חבריו, למה לאומה מותר לנצל את חברותיה. ואיזה חזקה נותנה הצדקה לאומה, שנותנה מהארץ יותר מחברותיה. ולפי זה יש ליסד הקומוניזם בין לאומי. כי כמו שיש יחידים, שזכו, אם בחריצות, אם במקרה, אם בירושה מאבותיו לחלק יתר על חשבון המתרשלים, כן ממש אומות. וא"כ למה תגדל המלחמה על היחידים יותר מעל האומות.

טו) אם היית באי פראים, שלא תוכל לסדרם בדרך החוק כי אם בדרך דת, ההיית מפקפק בזה ועוזב אותם, שישמידו זה את זה - כן מבחינת אלטרויזם כולם פראים, ואין שום תחבולה שיקובל עליהם אם לא בדרך דת, מי יהסס לעזבם לנפשם עד שישמידו זה את זה בפצצות מיימן.

טז) שלשה יסודות הם להתפשטות האמונה: סיפוק תשוקות, הוכחות, תעמולה. תשוקות הן כמו השארת חופש שכר. וכן שכר לאומי - שיהיה תפארת האומה. הוכחות הן שאין קיום לעולם זולתו, מכ"ש בימי פצצת אטום. תעמולה יכולה לשמש במקום הוכחה ג"כ אם היא בחריצות.

יז) מחמת תאות הרכוש, נמצא אשר הקומוניזם האלטרויסטי אי אפשר שיבנה זולת בהקדמת הקומוניזם האגויסטי. כמו שהוכיחו כל החברות, שרצו ליסד הקומוניזם אלטרויסטי מטרם המרקסיזם. אלא עתה, אחר ששליש העולם כבר הניחו יסודותיהם על משטר הקומוניזם אגואיסטי, אפשר להתחיל ליסד הקומוניזם אלטרואיסטי בר קיימא על בסיס דתי.

יח) הקומוניזם האלטרויסטי סופו לבטל לגמרי ממשלת הכח, אלא "איש כל הישר בעיניו יעשה". ואין לתמוה ולפקפק על זה, כי כן לא האמינו שאפשר לחנך ילדים בהסברה, אלא רק במקל חובלים. עד שכיום רוב העולם קבלו את זה "למעט ממשלת הכח על הילדים". וזה אמור בילדים, שאין להם כח הסבלנות, ואין להם דעת. ומכל שכן בקיבוץ אנשים בעלי דעת וסבלנות ומחונכים באלטרויזם, שלא היה להם צורך במשטר של כח.

ובאמת אין דבר משפיל ומבזה את האדם יותר מהיותו כפוף לממשלת הכח הערטלאי. ואפילו לבתי משפט לא יהיו צריכים, אלא אם יארע איזה מקרה יוצא מהכלל, שהשכנים לא יפעלו על אדם יוצא דופן, אז יזדקקו לו מדברים מחנכים מומחים להטותו בוויכוחים ובהסברת טובתם של החברה עד שיחזירו אותו אל השורה. ואם יארע איזה אדם עקשן, שכל זה לא יועיל לו, אז יפרשו ממנו הצבור כמו ממנודה, עד שיהיה מוכרח להתחבר לחוקי החברה.

היוצא מזה, שאחר שתוסד קיבוץ אחד מהקומוניסטים האלטרויסטים, וימצא בו רוב שקבלו עליהם אותם החוקים בפועל, תיכף יקבלו עליהם שלא להביא איש את חבריו לשום בית משפט, או לסוכני הממשלה, או לכח איזה שהוא, אלא הכל בהסברה. ומחמת זה אין מקבלים איש לחברה מטרם שיבדק אם אינו איש גס ביותר, שאינו מסוגל לחנוך האלטרויזם.

יט) טוב לתקן, ששום אדם לא יתבע צרכיו מהחברה, אלא יהיו נבחרים לכך, שיחקרו מחסור כל אחד ויחלקו אותו לכל אחד ואחד. ודעת הצבור יוקיע את התובע לעצמו איזה צורך - לאיש גס ומנוול כמו גנב וגזלן של היום. ולפיכך תהיינה מחשבותיו של כל אחד ואחד נתונות אך להשפיע לזולתו.

כטבע כל חינוך המחשב את זה, מטרים ירגיש חסרונות לעצמו. אם רוצים לקפוץ על שלחן, צריך להכין עצמו לקפוץ הרבה למעלה מן שלחן, ואז סופו לקפוץ על השלחן. אבל אם ירצה לקפוץ רק על רמת השלחן, אז יפול למטה.

כ יש להודות שהקומוניזם האגויסטי הוא שלב לצדק על דרך "משלא לשמה באים לשמה". אלא אני אומר, שכבר הגיע עת לשלב הב', שהוא הקומוניזם אלטרויסטי. אכן צריכים להנהיגו בארץ אחת לדוגמא, כי אז וודאי יקבלוהו בעלי שלב הא'. והחפזון חשוב מאד, כי החיסרונות והשמוש בכח שבקומוניזם האגויסטי מרחיקים רוב העולם בעלי התרבות משיטה זו בכללה. ולפיכך צריכים להראות לעולם הקומוניזם המושלם, שאז בלי ספק יקבלוהו רוב בעלי התרבות שבעולם. ויש לחשוש מאד שלא יקדימו האימפריאליסטים לבטל את הקומוניזם מן העולם. אכן אם תתפרסם שיטתנו המושלמת בפועל, בוודאי ישארו האימפריאליסטים כמלך בלי חיל.

כא ברור שלא יתכנו חיי חברה תקינים ויציבים, זולת שהסתירות שבין בני החברה תהיינה נכרעות ע"י הרוב. וזה מברר לנו, שאי אפשר שיהיה משטר טוב בחברה, זולת אם הרוב הוא טוב. באפן, שחברה טובה פירושה שיש לה רוב שהם טובים. וחברה רעה פירושה שהרוב שבה הם רעים. וזה שאמרתי לעיל (אות ג'), שאין לייסד הקומוניזם מטרים שרוב אנשי החברה הם ברצון להשפיע.

כב אין שום תעמולה יכולה להבטיח משטר בכח על הדורות העתידים. לא יועיל כאן חינוך ולא דעת הצבור, שמטבעם ללכת ולהתחלש. חוץ מדת, שמטבעו ללכת ולהתחזק. ואנו רואים בנסיון, שאותם העמים שקבלו תחילה דת ע"י אונס וכפיה, ובדורות אחריהם מקיימים אותם מתוך בחירה ורצון. ולא עוד אלא שמוסרים נפשם עליו.

ויש להבין, שאע"פ שהאבות קבלו עליהם הקומוניזם האלטרואיסטי מחמת שהם אידאליסטים, אין עוד שום בטחון שבניהם אחריהם ימשיכו במשטר הזה. ואין צורך לומר, אם גם האבות קבלוהו בכפיה ואונס, כנהוג בקומוניזם האגויסטי, לא יתקיים זה לדורות, אלא סוף סוף יתגברו עליו ויבטלוהו. ואין לכפות משטר של כפיה לדורות, כי אם בדרך מצוות הדת. מה שאני אומר, שאין להנהיג משטר הקומוניסטי מטרים שיהיה רוב אלטרויסטי, אין פירוש שיהיו כן מבחינת אידיאה בחפץ לב, אלא הפירוש הוא, שיקיימו זה מחמת הדת בצירוף דעת הצבור וכפיה, זו סופה להתקיים לדורות, מחמת שהדת הוא הכופה העיקרי.

כג-כד יש לזכור כל היסורים וחבלי העוני והשחיתות והמלחמות והאלמנות והיתומים השוררים בעולם ומבקשים גאולה מהקומוניזם האלטרויסטי - ואז לא יקשה לאדם לתת ולמסור כל חייו כדי להציל אותם מכליון והכאבים הנוראים. ומכל שכן אדם צעיר, שעוד לא טמטם לבו מחסרונותיו עצמו, וודאי שיעזור לזה בכל נפשו ומאודו.

שלילה

א אם עושים הלאמה מטרים שהצבור מוכן לכך, דהיינו מטרים שיהיה כל אחד בסיס בטוח וגורם בטוח לחומר דלק לעבודה, דומה הדבר לסותר ביתו הקטן מטרים שיש לו האמצעים לבנות בית אחר.

ב השוואת הצבור: אין הפירוש להשוות המוכשרים והמוצלחים לרמת המרושלים והנדכאים, כי זהו חורבן הצבור ממש. אלא הפירוש הוא לתת לכל אחד מהצבור רמת החיים של הבינונים. שגם המרושלים יקבלו חרות החיים כמו הבינונים.

ג) החופש של הפרט צריך להיות נשמר, אם אינו מזיק לרוב הצבור. ועל המזיקים אין לרחם כלל. ולעשותו בלתי מזיק.

ד) הקומוניזם העכשוי מתקיים בזכות האידיאליסטים שבראשו, שהיו אידיאליסטים מטרם שנעשו הקומוניסטים. אבל הדור השני, שיבחרו מנהיגים ע"פ דעות רוב הצבור, ילך הלך ומתבטל, ויקבל צורת נציזם, או שיחזור לרכושנות, כי לא יהיה להם גורם, שימנע אותם מלנצל אומות אחרות המרושלות.

ה) הקומוניזם האגויסטי אין בו שום גורם למנוע מלחמות, כי בסיס כל המלחמות הוא שטח המחיה שכל אחת רוצה להבנות על חורבן חברתה, אם בצדק ואם בקנאה על מה שהאחרת יש לה יותר. והקומוניזם המבוסס על "שלי שלי" במסגרת חלוקה שוה, אינו מסיר כלל קנאת האומות זו בזו. ומכל שכן המחסור של האומה בשטח המחיה. גם אין תקווה שהאומות העשירות יתנו מחלקן להשתוות עם העניות. כי "שלי שלי ושלך שלך" אינו מחייב את זה, ואת כל זה לא יפתור רק הקומוניזם של "שלי שלך ושלך שלך".

ו) גם היום ראינו שיש כח עולמי שנתגבר וכבש כל הארצות הקומוניסטיות ועושה בהם כבתוך שלו. דהיינו ממש כדרך ההסטוריה באומות קדמונים, כיון ורומי וכו'. ובלי ספק שהכח הזה יתפצל לחלקים. וכבר אנו מוצאים את טיטו. וכשיתפצלו, ודאי ילחמו זה בזה. כי במה מושלת רוסיה על צ'כוסלובקיה אם לא בכח החרב והחנית. או על אחרות.

ז) בקומוניזם המעבידים רוצים למעט הצריכה של העובד ולהגדיל פריון עבודתו. ובאמפריאליזם - המעבידים רוצים ופועלים להרבות הצריכה של הפועל, ופריון עבודתו להשוות לצריכה.

ח) מעמד השליטים והמפקחים סופם ליצור כמין גלות מצרים על מעמד העובדים, משום שכל עובד מניח העודפים שלו ליד מעמד השליטים, והם הלוקחים ממנו חלק בראש. על כן לא יתנו לשום עובד להמלט מתחת ידיהם למדינה אחרת. ויהיו העובדים כלואים ונשמרים כמו ישראל אצל פרעה במצרים.

ט) מעמד השליטים, סופם להמית כל הנכים והזקנים ממעמד העובדים, בטענה שאוכלים יותר ממה שמייצרים, והם פרזיטים על המדינה. ושום אדם לא ימות מיתת עצמו.

י) ואם הקומוניזם יתפשט בעולם כולו, ימיו כל אומה שאוכלת יותר מכפי שהיא מייצרת.

יא) אם הספסרים והסוחרים יתהפכו למחלקים, יתהפכו הקונים למקבלי חסד וצדקה מן המחלקים, והמחלקים יתנהגו עמהם לפי צדקתם, או בשיעור היראה מפני המפקחים.

יב) אין הקומוניזם מתקיים על חברה אנטי-קומוניסטית, משום שאין זכות קיום למשטר הנסמך על כדונים ורמחים, כי סוף סוף תתגבר רוב החברה ותפיל המשטר ההוא. לפיכך צריכים מקודם ליצור רוב האלטרואיסטים. והמשטר יסתמך על הרצון.

יג) ההרגל של גלי שנאה וקנאה יתהפך אחר כך על הנחשלים: הקומוניזם הנבנה על גלי השנאה והקנאה לא יצליח יותר מלהפיל הבורגנים, אבל לא להיטיב עם הנחשלים. ולהיפך, כי אותם שם שהורגלו לקנא ולשנוא, הנה בזמן שלא יהיו להם בורגנים, יהפכו חיצו השנאה על הנחשלים.

יד) הקומוניזם האגויסטי מובטח למלחמה נצחית עם הצבור: המשטר הקומוניסטי מטבעו יוצרך

כל ימיו להלחם עם אנטי-קומוניסטים, כי כל אדם מטבעו נוטה אחר רכוש. ונוטה לקבל השמנת ולהניח לחבירו מי החלב הכחושים. ואין הטבע משתנה מחמת החינוך או דעת הצבור. ולא יצוייר לעולם שאדם יסכים מרצונו. וכידוני הצבא אינם מסוגלים להפך הטבע ומכ"ש החינוך ודעת הצבור. ואידיאליסטים מלידה מועטים הם. ואם תאמר, הרי גניבה וגזילה במשטר הרכושני נשמרים היטב, אומר לך, שהוא מטעם שהחוק מניח לאדם מקום להתחרות בדרך המותר. ואפשר לדמות זה למי שמקבץ חברה, שרובם רוצחים ושודדים, ורוצה למלוך עליהם ולכופם שישמרו חוק, וכלפי ביטול רכוש כל אחד שודד וחמסן.

טו) ישראל מוכשרת להראות דוגמא לכל העמים: הקומוניזם האלטרואיסטי הוא דבר נדיר לרוח האדם, ולפיכך העם היותר אציל צריך לקבל על עצמו להראות דוגמא לכל העולם.

טז) מדינה היא בסכנה ק' אלטי' יסייע לקיבוץ גלויות: האומה היא בסכנה, כי מטרם שתתייצב הכלכלה יפרחו כל אחד למקום אחר. כי לא כל אדם יוכל לעמוד בנסיון לסבול, בעת שיש לו עצה להיות בהרחבה. ובדרך הקומוניזם האלטרואיסטי יאיר האידיאל לכל אחד, ויתן לו סיפוק, שירצה בשביל זה לסבול. ולא עוד, אלא ימשיך קיבוץ גלויות מכל המדינות, כי הדאגה ומלחמות הקיום שיש לכל אחד בארצות חוץ, יתן להם דחיפה לשוב לארצם ולחיות במנוחה ובצדק.

יז) פילוסופיה כבר מוכנה, דהיינו קבלה המיוסדת על הדת: כל שיטה מעשית צריכה גם מזון אידיאלי המתחדש, שאפשר להגות בו, כלומר פילוסופיה. ולגבי דידן יש כבר פילוסופיה שלמה מוכנה, אלא שמיועדת רק למנהיגים. דהיינו קבלה.

יח) למה אנו העם הנבחר לזה: עלינו מוטל להיות דוגמא טובה לעולם, משום שאנו מוכשרים יותר מכל האומות, ולא משום שאנו אידיאליסטים יותר מהם, אלא משום שאנו סבלנו מן העריצות יותר מכל האומות. וע"כ אנו מוכנים יותר מהם לבקש תחבולה, שתכלה העריצות מן הארץ.

יט) כיון שהבעלות והשליטה אינם זהות. למשל על חברת מסילת הברזל הבעלות היא של בעלי מניות, והשליטה למנהלים, אעפ"י שאין להם אלא מניה אחת או לא כלום. וכן לחברת אניות, שאין לבעלי המניות שום זכות לשלוט או ליעץ בהם. ולמשל אניות מלחמה, שהבעלות היא של המדינה, ועם כל זה אין לשום אזרח דריסת רגל עליה. כמו כן אם תהיה המדינה ביד הפרולטריון בבחינת בעלות, סוף סוף ההנהלה תהיה באותם המנהלים של עתה או הדומים להם במזגם, ולא יהיה לפרולטריון שום דריסת רגל וטובת הנאה יותר מהיום. אלא אם כן השליטים יהיו אידיאליסטים, דואגים לטובת כל פרט באשר הוא פרט.

במלה אחת, שמבחינת השליטה אין שום נפקא מינה אם הבעלות בידי קפיטליסטים או בידי המדינה, כי סוף סוף ינהגו בהם המנהלים ולא הבעלים. ולפיכך **עיקר תקון החברה צריך להיות במנהלים**. במדינה של הפרולטריון יבזבוזו הפקידים והמנהלים את יגיעתם הרבה יותר מבמדינות הקפיטליסטים. וזה גרם משום שהיא ממשלה אוליגרכית ולא דמוקרטית, או בלשון פשוטה מפני שהקומוניסטים שולטים על אנשי קומוניסטים.

כ) מוכרח להיות אוליגרכיה. וזה לא ישתנה לעולם כי הקומוניזם פירושו אידיאליסט, שזה אינו נחלת הרוב. מדינה כזו, שהקומוניסטים שולטים על אנטי-קומוניסטים, מוכרחה להיות בידי קבוצה של מנהלים אטוקרטים בדיקטטורה מוחלטת. וכל אנשי המדינה יהיו בידיהם כמו אפס, ומחוייבים להחזיק תמיד בידיהם להט החרב למיתות, ולמאסרים, ולעונשים גלויים ונסתרים, ולכריתת מזון, וכל מיני עונשים כשרירות לבם של כל מנהל ומנהל, כדי להחזיק את האנטי-קומוניסטים במורא ובפחד גדול, שיעבדו בשביל המדינה, ולא יהרסוה בשגגה או בזדון.

כא) במדינה כזו צריכים ומוכרחים המנהלים לדאוג שלא תהיה אפשרות לבני המדינה לבחור הנהלה דמוקרטית, מטעם שרוב המדינה הם אנטי-קומוניסטים.

כב) במדינה כזו, שהקומוניסטים ישלטו על אנטי-קומוניסטים, מוכרחים המנהלים לראות שלא תהיה לבני המדינה שום אפשרות של תעמולה, או לגלות העול הנורא, הנעשה לבני המדינה, או לבני המיעוטים שבמדינה. דהיינו שהמדפיסים לא ידפיסו ומנהלי בתי העם ישגו על הנואמים, שלא יגלו שום בקורת על מעשיהם. ולהעניש כל מי שחושב או עלה על דעתו לבקר מעשיהם. באופן שהממשלה תהיה כל יכולת לנהוג כשרירות לבם, ולא יהיה מי שיעכב בידיהם.

כג) המוסר אינו יכול להסתמך על החינוך ועל דעת הצבור בלבד, משום שדעת הצבור אינו מחייב רק מה שהוא לתועלת הצבור. לפיכך, אם יבוא מישהוא ויוכיח שהמוסר מזיק לציבור והוולגריות מועילה יותר, תיכף ימאסו במוסר ויבחרו בוולגריות. והיטלר יוכיח.

כד) הקומוניזם האגואיסטי המיוסד על גלי קנאה ושנאה. לא יפטרו מהם לעולם. אלא בשעה שלא יהיו להם בורגנים, יפילו שנאתם על ישראל. ואין לטעות כלל, אשר הקומוניזם האגואיסטי ירפא שנאת ישראל מן האומות. ורק הקומוניזם האלטרואיסטי - אפשר לצפות ממנו רפואה זו.

ויכוח

א) זה ברור שהסיסמא "כל אחד יקבל לפי צרכיו ויעבוד לפי כח" היא אלטרואיזם מוחלט. וכשיקוים זה, אז בהכרח כבר יהיו רוב הצבור או כולו משורייני במדת "שלי שלך". אם כן יאמרו נא, איזה הם הגורמים, שיביאו את הצבור לרצון הזה? כי הגורמים של היום, דהיינו שנאת הרכושנים וכל מיני שנאות על הנמשכות מזה, לא יביאו את האדם רק אל ההיפך, דהיינו שינטעו באדם מדת "שלי שלי ושלך שלך", שהיא מדת סדום, ההפוך לאהבת זולתו.

ב) אין לי מה לדבר עם הנמשך אחר הזרם, אלא רק עם מי שיש לו דעה משלו וכח בקורת.

ג) נודע רעיון היסוד של אנגלס בשם מרקס "שאין המעמד המנוצל והמדוכא יכול להשתחרר מן המעמד המנוצל והמדוכא, בלי שישחרר בה בשעה את החברה כולה אחת ולתמיד מניצול, דיכוי ומלחמות מעמדות.

זה סתירה לנוהג הקומוניסטים המודרניים, לשחוט ולנוון את כל חלקי החברה הבורגנים, ששנאה עזה זו לא תמחה מבניהם לעולם. וכן הוא בסתירה למה שמקימים מעמד רבוני ושליט ומפקח על מעמד הפועלים, שאין לך מלחמות מעמדות כואב ומיצר יותר מהם. והם שואבים את השומן מלשד הפועלים ומניחים להם השיירים, מלווה בפחד מות תמידי, או פחד שלא ישלחו אותם לסיביר.

ואיזה גאולה כאן, כי החליפו המעמד הבורגני שבכלל אינו כל כך נורא, ולאמיתו של דבר סר צילם מעליהם, כי יש בידי הפועלים כח שביתה עליהם, החליפוהו במעמד רבוני, שליט ומפקח, במעמד עבדים מנוצלים ע"י שפחד עונשים מוטל עליהם תמיד לאין ערך יותר ממה שהיה להם במלחמה עם הבורגנים.

ד) המדינה נחלקת לבי' מעמדות: החרוצים, והנחשלים. החרוצים הם המעבידים והמנהיגים.

הנחשלים הם העובדים והמונהגים. וזהו חוק טבעי, שהחרוצים ינצלו את הנחשלים. אלא השאלה היא: כמה חירות ושוויון ורמת חיים הם מניחים לנחשלים. וכן כמות העבודה, שהחרוצים ידרשו מהם.

הנחשלים הם תמיד רוב רובה של החברה, והחרוצים רק עשרה אחוזים מהחברה, שהיא שיעור מדויק לפי הצורך להפעלת החברה. ואם יתרבה או יתמעט משיעור האחוזים הנצרכים נעשה משבר, ואלו הם המשברים שבחברה בורגנית. וכן יהיו המשברים בחברה הקומוניסטית, אם בצורה אחרת, אמנם באותה מדת היסורים. השם "חרוצים" כולל ג"כ את יורשיהם ואת בעלי הפרוטקציה אל החרוצים. ובשם "נחשלים" נכללים ג"כ אותם החרוצים הנפלטים משום איזה סבה למעמד הנחשלים.

ו) בענין הדת: מצב הקבע המוסרי אינו נובע מן הדת, כי אם מן המדע. מוסר המבוסס על תועלת החברה מצאנו גם בחיות החברתיות. אמנם אין זה מספיק, מאחר שמשנתה לוולגריות במקום שמזיק לחברה, כגון הרוצח הגדול הפטריוט, הנישא על כפות הלאומיים. ומכאן שרק מוסר המיוסד על בסיס הדת, הוא שריר וקיים ואין לו תחליף. וכן אנו מוצאים אצל העמים הפראים, שמדת המוסר שלהם עולה עד אין קץ על העמים התרבותיים.

ז) אי אפשר שתהיה חברה טובה, אלא אם כן הרוב שבה הוא טוב. אמנם יש מדהימים או מפתים את הרוב הרע בכל מיני תחבולות עד שמוכרח לבחור בהנהגה טובה. וזה מנהג כל הדמוקרטיות, אבל סוף סוף יתחכמו בני הרוב, או שאחרים יחכימו אותם, ויבחרו הנהגה רעה ממש כרצונם הרע.

ח) יש להבין: למה זה החליטו מרקס ואנגלס ששלמות הקומוניזם הוא "לעבוד לפי כחו ולקבל לפי צרכיו"? מי הכריחם לזה? ולמה לא מספיק אם מקבל כפי פיריון עבודתו ולא להשוותו עם רשון או מחוסר בניס? והענין הוא, כי הקומוניזם לא יתקיים בדרך אגויזם, אלא בדרך אלטרויזם, מטעמי הנ"ל.

להקדמה

א) כבר מסרתי עיקרי דעותי בשנת תרצ"ג (1933), גם דברתי עם מנהיגי הדור, ודברי לא נתקבלו אז, אף על פי שצווחתי ככרוכיה והזהרתי אז על חורבן העולם, לא עשה זה רושם. אבל עתה, אחר הפצצה האטומית והמימנית, אני חושב שהעולם יאמינו לי, שקץ העולם מתקרב ובא בצעדים נמהרים, וישראל יהיו נכונים תחילה לשאר האומות, כמו שהיה במלחמה הקודמת. על כן היום טוב לעורר את העולם שיקבלו תרופתו היחידה ויחיו ויתקיימו.

ב) ויש להבין למה חייבו מרקס ואנגלס את הקונוזם הסופי, ש"כל איש יעבוד לפי כחו ויקבל לפי צרכיו"? ולמה אנו צריכים לתנאי החמור הזה, שזו היא מדת "שלי שלך ושלך שלך", האלטרואיזם מוחלט? ועל זה באתי במאמר הזה להוכיח, שאין שום תקווה לקומוניזם להתקיים, אם לא יביאו אותו על סופו זה, שהוא אלטרויזם גמור. ועד כאן אינו אלא שלבים שלבים בקומוניזם.

אחר שהוכחתי צדקת הסיסמא "איש לפי כחו ואיש לפי צרכיו", צריכים לראות אם השלבים הללו מוכשרים להביא התוצאה הזו. הגדרים בורגני ופרולטריון כבר אינם מספיקים בימינו לבאר על ידיהם את ההסטוריה הכלכלית, אלא צריכים לשמות יותר כוללים, דהיינו "מעמד החרוצים" במקום בורגנים ו"מעמד הנחשלים" במקום פרולטריון.

אחרי 25 שנים של נסיון באנו במבוכה בדבר האושר המוחלט, שיהיה מובטח לנו ממשטר

הקומוניסטי, כי השונאים אומרים שהוא בכל רע, והאוהבים אומרים שהוא גן-עדן עלי אדמות. אכן אין לדחות דברי השונאים במחי יד, כי כשהאדם רוצה להכיר מדותיו של חברו, הוא מחויב לשאול אוהביו ושונאיו גם שניהם. כי כלל בידינו, שהאוהבים ידעו רק מעלותיו בלבד ולא שום חסרון, כי "על כל פשעים תכסה האהבה". והשונאים הם להפך, שלא ידעו רק חסרונות בלבד, כי "על כל המעלות תכסה השנאה". ונמצא, כששומע דברי שניהם, אז ידע האמת. ורצוני לבקר כאן את הקומוניזם משורשו, ולתת הסבר על מעלותיו ומגרעותיו. והעיקר הוא, שרצוני לבאר את התקונים, איך אפשר לתקן את כל מגרעותיו, באופן שהכל יודו ויראו, שהמשטר הזה הוא באמת משטר הצדק והאושר גם יחד.

מה גדלה שמחתנו אז, כשהומוניזם בא לידי נסיון מעשי באומה כל כך גדולה כרוסיה. כי היה ברור לנו, שאחר איזה שנים מועטות יגלה משטר הצדק והאושר לעיני כל העולם, שמתוך כך יעלם המשטר הרכושני כהרף עין מן העולם. אכן לא כך היה, ולהיפך, כל האומות בעלי הציביליזציה מדברים על משטר הקומוניסטי הסובייטי כעל מום רע, עד שלא לבד שלא נתבטל המשטר הרכושני, אלא שנתחזק כפלי כפלים יותר מטרם הנסיון הסובייטי.

חדשות

ממש באותה הדרך שהשמידו את הקפיטליסטים, הוכרחו להשמיד את האכרים. ובמובן חדות החיים יהיו מוכרחים להשמיד לעולם את הפרולטריון. מרקס ואנגלס, אף על פי שהיו הראשונים לשים תקון העולם על הפרולטריון, עם כל זה לא עלה על דעתם לעשות זה בדרך כפיה, אלא בדרך דמוקרטית. ועל כן היה צריך שהפועלים יהיו רוב, ואז יעשו משטר פועלי, אשר בעלי המשטר יתקנו לאט לאט, עד שיבואו לאלטרואיזם המופשט - "איש לפי מעשיו ואיש לפי צרכיו".

הוסיף עליו לנין, להנהיג המשטר הקומוניסטי בדרך הכפיה של דעת מיעוט על רבים, בתקווה שלאחר זה ינהיג ביניהם גם האלטרואיזם. ובזה לא היה צריך אלא למדינה מזויינת של פועלים, שבהיות בעלי הרכוש מפוזרים יוכלו לקחת הממשלה בחזקה. ואחר כך יבואו ויכניעו את כל בעלי הרכוש החלשים מחוסר אירגון.

ולזה חלק על מרקס ואמר להפך, שבמדינות הנחשלות אפשר ביתר קלות להכניעם, כי לא היה צריך אלא להפוך החיילים לקומוניסטים ולמשמידים את בעלי הרכוש, ולקחת רכושם, שלדבר זה בארץ נחשלת קל יותר להסית החיילים, שישמידו ויחמסו ויהרגו את בעלי הרכוש.

ועל כן הבין, שאי אפשר שימצא המון יותר גס מבארץ. ועל כן אמר, שארצו תהיה המתחלת. ועם כל זה, כיוון שראה למעשה, שלא די להשמיד עשרת האחוזים הרכושנים, אלא שצריך להשמיד גם המיליונים האכרים, אז נתעייף, כי אי אפשר להשמיד חצי אומה.

נוסף עליו סטלין, שאמר, שהמטרה מקדשת האמצעים. וקבל על עצמו גם המלאכה הזו להשמיד את האכרים. והצליח בזה.

אמנם כולם לא הביאו בחשבון, כי סוף סוף גם צריכים לטובת לבם של הפרולטריון, שיעבדו. ולהנהיג בהם מדת אלטרואיזם, שיביא אותם לסיסמא זו. וזה אי אפשר כלל. שאין לשנות הטבע: שלא לבד שיעבדו לפי צרכיו, אלא עוד לצורך חברו. שזה אי אפשר כלל אלא בדרך אונס וכפיה, שבסוף יקומו הרוב ויבטלו את המשטר.

שקר בפי אלו שאומרים, שהאידיאליזם טבע הוא באדם או תולדה מחינוך. אלא שהוא תולדה ישרה מהדת. שכל זמן שהדת לא נתפשט בעולם בשיעור גדול, היה כל העולם ברברים בלי שמץ מוסר כליות. אלא אחר שנתפשט עובדי אלקים, נעשו זרעם הכופרים אנשים אידיאליסטים. באופן שהאידיאליסט הוא רק מקיום מצות אבותיו, אלא מצוה יתומה, דהיינו בלי מצווה.

ומה יהיה אם הדת יתבטל לגמרי מן העולם? אז יתהפכו כל הממשלות להיטלירים, ששום דבר לא יעכב על דרכם, מלהוסיף טובת עמם בלי שיעור. כי גם היום הממשלות אינן יודעות סנטימנטים, עם כל זה יש למעשיהם גבול בין הדומם ובין האידיאליסטים שבמדינה. וכשיתבטל הדת, לא קשה יהיה למושלים לעקור את האידיאליסטים הנשארים, כמו שלא היה קשר להיטלר ולסטלין.

וההפרש בין דתיים לאידיאליסטים, כי האידיאליסט אין בסיס למעשיו, כי לא יוכל לשכנע למישהוא למה הוא מבכר הצדק ומי מחייב כך. אולי אינו אלא חולשת לב, כדבר ניטשה. אין לו שום מלה של טעם בפיו. ולפיכך גברו עליהם סטלין והיטלר. אבל הדתי יענה בעזות, כי מצות אלקים הוא, וימסור נפשו עליו!

אם דברי יביא תועלת, טוב. ואם לאו, ידעו דורות אחרונים, למה נתבטל הקומוניזם: שאין זה מטעם, שאי אפשר לקיימו בין החיים, כדבר הרכושנים. אלא מטעם שהמנהיגים לא הבינו כיצד לקבוע את המשטר, והקיימו משטר של אגואיזם, במקום שהיו צריכים להקים משטר של אלטרויזם.

ואם יחלק מישהוא עלי, שיאמר, שהחינוך בלבד יספיק על זה, אני מרשה אותו לייסד לו חברה על חינוך בלבד. אבל אני לא אוכל להשתתף בזה, מחמת שאני יודע ברור, שזה דברים בטלים. **ועל כן ירשה ויסייע לי להקים חברה המיוסדת על דת.**

למחה חייבו צורת הקומוניסטית להיות "איש לפי כחו ואיש לפי מעשיו"? אין משטר קומוניסטי מתקיים על חברה אנטי-קומוניסטית, משום שאין זכות קיום למשטר הנסמך על כידונים. הקומוניזם הנבנה על גלי קנאה מוכשר רק להפיל ולהחריב הבורגנים, אבל לא להטיב עם הפרולטריון הנחשלים. ולהיפך, שבשעה שיכלו הבורגנים להפיל חיצו השנאה על הנחשלים.

אין דבר שיכול להבטיח משטר בכח על הדורות הבאים חוץ מהדת. אף על פי שהאבות, שהם אידיאליסטים, קבלו עליהם הקומוניזם, אין בטחון שבניהם ימשיכו בו. ואין צריך לומר, אם גם האבות קבלו הקומוניזם בכפיה ואונס, כנהוג בקומוניזם אגויסטי, שסוף סוף יקומו ויחריבוהו.

אין משטר קומוניסטי מתקיים על חברה אנטי-קומוניסטית, כי יתחייב להלחם כל ימיו עם האנטי-קומוניסטים. כי כל אדם מטבעו נוטה לרכוש, ואינו יכול לעבוד מבלי מוטיווציה, כלומר מטרה, שהיא כוח מניע. וכידוני הצבור לא יהפכו טבע האדם. ואידיאליסטים מועטים המה. כי כמה אלפים שנה של עונשים רובצים על הגנבים והגזלנים והרמאים, ועם כל זה לא שינו את טבעם, אף על פי שיש להם דרכים להשיג הכל בדרך המותר.

והדבר דומה לגבי דידן, למי שמוצא חברה שכולם גנבים ורוצחים ושודדים, ורוצה להנהיגם ולהגבילם בדרך החוק ע"י כח, שמוכרח להתפוצץ, כיון שנצחון בדעה מובטח לרוב. ומכל שכן ההוצאה לפועל של הקומוניזם לא יתקיים, אלא ע"י רוב הצבור. אנו מחויבים להנציח הרמה המוסרית של רוב הצבור באפן שלא יקולקל לעולם.

והדת הוא הבסיס הבטוח היחיד שלא יתבטל לדורות. צריכים להעביר הקומוניזם על הפסים של

"שלי שלך ושלך שלך", דהיינו אלטרויזם אבסולוטי. ואחר שרוב הצבור יגיע לזה, יתקיים "כל איש יעבוד לפי כחו ויקבל לפי צרכיו". ומטרים שרוב הצבור הגיע לרמת מוסר כזו, אסור להלאים הרכוש מטעמים הנ"ל.

אם עושים הלאמה, מטרים שרוב הצבור מוכן לכך. דומה לסותר ביתו הרעוע מטרים שיש לו האמצעים לבנות בית חזק. חלוקה צודקת - אין הפירוש להשוות החרוצים אל הנחשלים, כי זהו חורבן הצבור. אלא להשוות הנחשלים אל המוכשרים.

הקומוניזם האגויסטי מתקיים עתה (בשנת תרצ"ג - 1933?) בזכות קבוצת אידיאליסטים שבראשו. אבל בדורות הבאים, אין הצבור בוחר באידיאליסטים אלא במוכשרים ביותר, שהאידיאה אינה מגבילתם, ואז יקבל הקומוניזם צורה של נציזם.

בקומוניזם האגויסטי רוצים המעבידים למעט הצריכה של העובד ולהרבות פריון עבודתו, שיהיה תמיד בספק אם יספיק. ומשובח ממנו האימפריאליזם, שהמעבידים רוצים להרבות הצריכה של הפועל ולהשוות פריון עבודתו לצריכה.

הגדרים בורגני ופרוליטריון כבר אינם מספיקים לבאר ההיסטוריה, אלא לחלק למעמד חרוצים ולמעמד נחשלים.

חוק טבעי הוא, שמעמד החרוצים ינצלו את מעמד הנחשלים, כמו דגים שבים שהחזק בולע את החלש. ואין הפרש אם החרוצים הם בורגנים או פקידי ממשלת הקומוניסטי. אלא השאלה היא כמה חירות וחדוות חיים הם משאירים לנחשלים. מעמד החרוצים הם 10 אחוזים, ומעמד הנחשלים המונהגים מהם - הם תשעים אחוזים מהחברה. אין תקון לנחשלים, אלא אם כן הם יבחרו בעצמם את אותם החרוצים שימשלו עליהם. ואם אין בידיהם הכח הזה, אז סופם להיות מנוצלים לבלי גבול על ידי החרוצים.

מעמד החרוצים, דהיינו השליטים והמפקחים, סופם ליצור גלות מצרים על מעמד הנחשלים, שהם העובדים, משום שהשליטים מקבצים לידם כל העודפים של העובדים, והם הלוקחים מהם חלק בראש. וכן מטעם טובת הצבור, לא יניחו לשום עובד להמלט מתחת ידיהם למדינה אחרת, וישמרו עליהם כמו ישראל במצרים, שאין עבד יוצא מהם לחירות. מעמד החרוצים, בסוף, ימיתו כל הנכים והזקנים, שאוכלים ואינם עושים, או אפילו אם אוכלים יותר ממה שיוכלו לעבוד. כיון שהוא לרעת החברה, וסנטימנטים אין להם, כנודע.

בשעה שהסוחרים והספסרים יתהפכו למחלקים יתהפכו הקונים למקבלי לצדקה מידיהם, וגורלם יחתך לפי חסדי המחלקים, או בשיעור היראה מפני המפקחים, אם יהיה להם ענין בזה.

כיון שהבעלות והשליטה אינם זהות, למשל אניה השייכת למדינה, שלכל אזרח יש בעלות עליה, עם כל זה אין לו דריסת רגל שמה, אלא לפי רצונם של המנהלים השולטים עליה. כמו כן אפילו אם תהיה ממשלת פרוליטריון, לא תהיה להם שום עדיפות יותר בנכסי הממשלה, ממה שיש להם עתה בנכסי הבורגנים. כי כל השליטה שבהם תהיה רק למנהלים, שהם הבורגנים של עתה, או הדומים להם.

מדינה כזו, שקומוניסטים שלטים על אנטי-קומוניסטים, מוכרחה להמצא בידי אוליגרכיה בדיקטטורה מוחלטת, אשר את כל אנשי המדינה יחשיבו כמו אפס, ויהיו נתונים בידיהם לעונשים אכזריים, כפי שרירות לבו של כל מנהל ומנהל. כי באפן אחר לא יבטיחו קיום צרכיהם של המדינה.

במשטר כזה צריכה הממשלה לדאוג שלא תהיה בחירה דמוקרטית, מחמת שרוב הצבור הם אנטי-קומוניסטי.

הקומוניזם האגויסטי אינו משחרר כלום את הפרולטריון. ואדרבא, במקום מעבידים בורגנים, שהולכים בנוח עם העובדים, יעמידו מעמד מנהלים ומפקחים, שישעבדו את הפרולטריון בכפיה בעונשים קשים ומרים, והניצול והדיכוי יוכפלו עליהם. ולא יקל להם כלום, מה שהניצול הוא לטובת המדינה, כי סוף סוף את השמנת יקבלו המעבידים והמדכאים, ולעמלים יתנו מי החלב הכחושים. ותחת זה נמצאים בפחד מוות תמיד, או עונשים הגרועים ממוות.

ובזה נמצא הסבר להיטלריזם. כי אחד מפלאי הטבע הוא, מה קרה לגרמנים, שנחשבו מהעמים בעלי הציביליזציה היותר נעלים, ופתאום ביום אחד נהפכו ונעשו עם פראי אדם, הגרועים ביותר בין העמים הפרימיטיביים, שכבר היו מעולם. ולא עוד, אלא שהיטלר נבחר על פי רוב. ובהאמור הוא פשוט מאד. כי באמת אין שום דעה לרוב הצבור, שסורן רע, אפילו בעמים בעלי הציביליזציה הגבוהה ביותר. אלא שמרמים את רוב הצבור כנ"ל. ולפיכך אפילו שרוב הצבור הוא רע יכולה להיות הנהגה טובה.

אבל אם בא אדם רע, המוכשר לגלות את הרמאות שעושים המנהלים עם האנשים המפורסמים שהם יוצרים, ומראה את האנשים הראויים לבחירה לפי רוחם ורצונם, כמו שעשה היטלר וטרוצקי, אין שום פלא שמשליכים כל הרמאים ובוחרים במנהיגים רשעים לפי רוחם. ולפיכך היה היטלר באמת נבחר דמוקרטי, שנתייחד בו רוב הצבור. ואחר זה הכניע וביער כל האנשים בעלי האידיאה ועשה בעמים כרצונו וכרצון העם.

וזהו כל החידוש, כי מימות עולם עוד לא קרה שרוב הצבור ישלטו באיזו מדינה, אלא או האוטוקרטים, שסוף סוף יש בהם איזה שיעור של מוסר, או אוליגרכיה, או הדמוקרטים הרמאים כנ"ל. אבל רוב הצבור הפשוט לא שלטו אלא בימי היטלר ימ"ש. ונוסף על זה הרים הרשעות כלפי עמים זרים. והרים טובת הכלל עד למסירת נפש. כי הבין לנפש הסדיסטים, שאם נותנים להם מקום לפרוק את הסדיזם, ישלמו בעד זה גם בנפשם.

הקומוניזם האגויסטי אין בכחו למנוע מלחמות, כי האומות של החרוצים או בעלי חומר הגלם לא ירצו להשתוות ולהתחלק עם האומות העניות והנחשלות. ועל כן שוב אין לקוות לשלום אלא בכח השמירה מפני המלחמות, דהיינו בהכנות כלי זיין, להשמר מפני הקנאה והשנאה של האומות העניות והנחשלות, ממש כמו היום. ולא עוד, אלא גם יתווספו מלחמות מחמת שינוי אידיאות. למשל, טיטואיזם, ציוניזם.

הקומוניזם, אם הוא צודק כלפי כל אומה, הוא צודק כלפי כל האומות. כי איזה זכות ובעלות יש על חמר הגלם של הארץ לאומה יחידה יותר מלשאר. מי חקק חוק החזקה? ומכל שכן שקנוהו בחרבות וכידונים! וכן למה תנצל אומה אחת את חברתה, אם דבר זה אינו צודק לכל יחיד? במלה אחת: כמו שצודק ביטול רכוש ליחיד, כן הוא צודק כלפי כל אומה. ורק אז יהיה שלום בארץ.

ותמה על עצמך, אם החזקה וחוק הירושה אינה מקנה זכות קנין ליחיד, למה תהיה מקנה לאומה שלמה? וכמו שחלוקה צודקת נוהגת ביחיד האומה, כן צריכה להיות חלוקה צודקת בין לאומית - בין חמר הגלם, ובין אמצעי היצור, ובין הרכוש המצטבר, לכל האומות בשוה, בלי הפרש בין לבן לשחור, בין ציביליזטי לפרימיטיבי, ממש כנוהג בין יחידים של אומה אחת? ובשום אופן אין לחלק בין יחידים, אומה אחת, או בין כל אומות העולם. וכל עוד שיהיה איזה הפרש, לא יפסקו המלחמות.

מקומוניזם אגואיסטי אין שום תקוה להגיע לקומוניזם בין לאומי. ואפילו אם אמריקה תקבל

משטר קומוניסטי, וגם הודו וסין יקבלו משטר קומוניסטי, אין עוד שום גורם שיכריח את בני אמריקה להשוות רמות החיים שלהם עם בני אפריקה והודו הפראים והפרימיטיבים. וכאן לא יועילו כל התרופות של מרקס ולנין, דהיינו לשסה את המעמד העני, שיגזלו את המעמד העשיר, כי המעמד העשיר כבר הכינו להם כלים לשמירה. ואם לא יועיל, הרי כל הקומוניזם האגויסטי לשוא ולריק, כי לא ימנעו מלחמות כל עיקר!

עובדה היא, שישראל שנואים מכל האומות, אם מטעם דת, אם מטעם גזע, אם מטעם קפיטליזם, אם מטעם קומוניזם, אם מטעם קוסמופוליטיזם, וכו'. כי השנאה קודמת לכל הטעמים. אלא שכל אחד פותר שנאתו לפי הפסיכולוגיה שלו. ולא תועיל שום עצה לזה, אלא להביא קומוניזם אלטרואיסטי בין לאומי מוסרי בין כל הגויים.

על ישראל מוטל לקבל הקומוניזם האלטרואיסטי הבין לאומי תחילה לכל האומות, ולהיות סמל להראות הטוב והיופי שבמשטר הזה. כי משום שהם סובלים ויסבלו מהעריצות שבמשטרים יותר מכל האומות, והם כמו הלב הניכווה תחילה לאברים, לפיכך מוכשרים יותר מכולם לקבל המשטר התקין תחילה.

כל מציאותנו במדינת ישראל היא בסכנה, משום שלפי סדר הכלכלה הנוהגת, עוד יעבור זמן מרובה מאד, מטרם שכלכלתנו תהיה יציבה. ומעטים מאד שיוכלו לעמוד בנסיון להתענות בארצינו, בשעה שיש להם עצה להגר לארצות אחרות העשירות. ולאט לאט יברחו מהסבל עד שלא יספיק מספר הראוי להקרא בשם מדינה, ויבלעו ח"ו בין הערבים.

ואם יקבלו המשטר הקומוניסטי האלטרואיסטי הבין לאומי, מלבד שיתן להם סיפוק להיות אבן פינה לגאולת העולם, שידעו שכדאי לסבול משום זה, אלא גם יוכלו לשלוט בנפשם להוריד רמת חייהם בעתו, ולעבוד הרבה, בשיעור שיבטיח כלכלה יציבה למדינה. **ואין צריך לומר הקיבוצים, שכל מציאותם שמה בנויה על אידיאליזם, שמטבעם ללכת ולהתמעט בדורות יבואו, כי אידיאל אינו ניתן בירושה, ובלי ספק שהם יחרבו תחילה קודם לכל.**

הדת הוא הבסיס היחיד הבטוח להעלות הרמה המוסרית של החברה, עד שכל אחד יעבוד לפי כחו ויקבל לפי צרכיו. אם היית באי של פראים, אשר לא תוכל להציל חייהם, שלא ישמידו את עצמם באכזריות נוראה, זולת על ידי הדת, ההיית מפקפק בזה, לסדר להם דת המספיק להציל מציאות האומה הזו שלא תישמד מן העולם.

ולגבי קומוניזם אלטרואיסטי - הכל פראים ואין שום תחבולה להטיל משטר כזה על העולם זולת בדרך הדת, כי כפיה דתית נעשית רצון בבנים. כמו שראינו בנסיון באומות, שקבלו דת מחמת כפיה ואונס. מה שאין כן בכפיה ע"י חינוך ודעת הצבור שאינה ירושה לבנים, אלא הולכת ומתמעטת. וא"כ תאמר, מוטב שכל העולם ישמידו זה את זה ואל תטיל עליהם גורם בטוח להובילם אל החיים ואל האושר. קשה להאמין, שאיזה בר דעת יהסס בזה.

כיון שאי אפשר שתהיה חברה דמוקרטית יציבה זולת ע"י חברה שרובה טובה וישרה, מחמת שהנהגת החברה היא ע"י הרוב, אם טוב ואם רע, לפיכך אין לייסד משטר קומוניסטי אלטרואיסטי, אלא אם כן רוב הצבור מוכן לזה לדורות, ואין להבטיח זה כי אם ע"י דת. כי מטבע הדת הוא, שאע"פ שמתחילתו הוא באונס סופו הוא ברצון.

הדת והאידיאה משלימים זה את זה, כי במקום שהאידיאה לא תוכל להיות נחלת הרוב, כן האמונה שולטת ביותר על הרוב הפרימיטיבי, שאינו מורגל לאידיאה מחמת תאוות הרכוש, וכן לעבוד

פחות מחבירו, ולקבל יותר מחבירו.

אי אפשר לבנות קומוניזם אלטרויסטי מטרם שמתפשט הקומוניזם האגואיסטי. אלא עתה, אחר שכבר שליש העולם קיבל את הקומוניזם האגואיסטי, אפשר בצירוף כח הדת לייסד קומוניזם אלטרויסטי.

האדם לא יוכל להסתפק בצווים יבשים בלי שילוח אותם טעמים הגיוניים ההולכים ומחזקים המנהגים ההם. כלומר, שיטה פילוסופית. ולגבי דידן כבר מוכנה פילוסופיה שלמה על הרצון להשפיע, שהוא קומוניזם אלטרויסטי, המספיק לאדם להגות בו כל ימיו ולהתחזק על ידו במעשי ההשפעה.

הקומוניזם האגואיסטי סופו לקחת צורת נציזם לגמרי, אלא בתמונת נציזם-קומוניזם, שאין חילוף השם הזה מפריע אף לאחד מכל המעשים השטניים של היטלר. באפן שהרוסים יהיו "העם האדוני", וכל העולם עבדים נרצעים להם, בנוסח היטלר.

במשטר הבורגני עיקר חמר הדלק להצלחה היא ההתחרות החפשית, שבעלי התעשייה והסוחרים ישחקו בה. ולזוכים נעים מאד, ולבלתי זוכים גורלם מר מאד. וביניהם הוא מעמד הפרולטריון, שאינו מקבל חלק במשחק הזה, אלא הוא כמו נייטראלי ביניהם, ואינו עולה ואינו יורד, אבל רמת חייו בטוחה, מחמת כח השביתה שיש בידיו.

סוף סוף הן במשטר קומוניסטי והן במשטר בורגני הנחשלים אמנם זקוקים להנהגה, אף על פי שהם רוב הצבור, אלא שמוכרחים לבחור מנהיגים מן החרוצים, עם כל זה כיון שהם נבחרים על ידיהם, יש להם תקווה שלא ינצלו אותם כל כך. מה שאין כן במשטר הקומוניסטי האגואיסטי, שאין המנהלים נבחרים מפי רוב הצבור, להיותם אנטי-קומוניסטי. וכמו ברוסיה והשאר, שהנבחרים מקומוניסטים בלבד. לפיכך גורלם מר מאד, כי אין לפרולטריון שום נציג בהנהגה.

וכל האמור הוא לפי הכלל, שהפרולטריון הם אנטי-קומוניסטים מטבעם. כי הפרולטריון אינם אידיאליסטים, והם רוב החברה הנחשלים, אשר לפי דעתם "חלוקה צודקת" פירושו, שיתחלקו שווה בשווה עם החרוצים, אשר החרוצים לעולם לא ירצו בזה.

דברי הם רק לפרולטריון, דהיינו אל הנחשלים, שהם רוב החברה, כי החרוצים והאינטליגנציה הם ישאבו תמיד את השמנת, הן במשטר קומוניסטי והן במשטר בורגני. ועל פי הסברא ייטב להם יותר לחלק גדול מהם במשטר קומוניסטי, מפני שלא יראו מפני בקורת. רק לכם, הפרולטריון הנחשלים, לכם יהיה גרוע בתכלית במשטר הקומוניסטי, כנ"ל.

אבל מעמד החרוצים יקבלו שם אחר, דהיינו מנהלים ומפקחים. ואז יהיה להם יותר טוב, כי יתפטרו מההתחרות המפילה חללים בבורגנים, ויקבלו את שלהם בקביעות ובהרווחה. ואין שום עצה ותחבולה לנחשלים, שיצאו מפחד המלחמות והאבטלה והשפלות, אלא הקומוניזם האלטרואיסטי. לפיכך אין דברי מופנים לחרוצים והאינטליגנציה, כי בטח לא יקבלו דברי, אלא רק הפרולטריון והנחשלים - הם יוכלו להבין אותי ואליהם אני מדבר. וגם לאותם החסים על הנחשלים ומשתתפים בצערם.

אחד מחירויות האדם, הוא, שלא יהיה קשור למקום אחד, כמו הצומח, שאינו רשאי לעזוב מקום יניקתו. לפיכך כל מדינה מחויבת להבטיח שלא תעכב על האזרחים לבא למדינה אחרת. ועם זה צריכים להבטיח, שכל מדינה לא תסגור שעריה מפני גרים ומהגרים.

מטרם שרוב הצבור מוכן להשפיע לזולתו, אין לקבוע משטר קומוניסטי אלטרואיסטי.

סוף הקומוניזם האלטרואיסטי הוא להקיף את כל העולם, וכל העולם תהיה רמת חיים שווה. אמנם התהליך המעשי הוא לאט לאט, שכל אומה, שרוב הצבור שלה כבר נתחנך להשפעה לזולתו, יכנסו בראש למסגרת הקומוניסטי הבין לאומי. וכל האומות, שכבר נכנסו במסגרת הקומוניזם הבין לאומי, יהיו להם רמות חיים שוות, באפן שהעודפים של אומה עשירה או חרוצה ישבחו רמת החיים של אומה נחשלת או עניה בחמר גלם ובאמצעי יצור.

הצורה הדתית

הצורה הדתית של כל האומות צריכה לחייב בראשונה את חבריה את ההשפעה לזולתו בצורה, שחיי חברו קודמים לחייו, של "ואהבת לרעך כמוך", שלא יהנה מהחברה יותר מחבר נחשל. וזהו דת כולל לכל האומות, שיבואו במסגרת הקומוניזם. אבל חוץ מזה יכולה כל אומה ללכת בדתה היא ובמסורת שלה, ואין לאחת להתערב בחברתה.

חוקי הדת השווה לכל העולם הם :

(א) שיעבוד בשביל טובת בני האדם כפי יכלתו ויותר מיכלתו אם יהיה צורך, עד שלא יהיה רעב וצמא בכל העולם.

(ב) אף על פי שהוא עובד חרוץ, לא יהנה מהחברה יותר ממי שהוא נחשל, באפן שתהיה רמת חיים שווה לכל נפש.

(ג) עם כל זה, אף על פי שיש דת, יש להוסיף אותות כבוד על-פי דת, שכל המהנה לחברה יותר, יקבל אות כבוד חשוב יותר.

(ד) כל המעכב מלגלות מדת חריצותו לטובת החברה, יענש לפי חוקי החברה.

(ה) כל אחד ואחד מחויב להתאמץ על פי הדת להרים רמת החיים של העולם יותר ויותר, באפן שכל באי העולם יהנו מחייהם ויהיה להם חדות חיים יותר ויותר.

(ו) וכמו כן ברוחניות, אלא שברוחניות לא כל אחד מחויב לעסוק, אלא אנשים מיוחדים לפי הצורך.

(ז) יהיה כמו בית דין עליון, וכל מי שירצה לתת את חלק כושר עבודתו לחיים רוחניים, מחויב לקבל רשות מהבית דין הזה.

וכן לפרט יתר החוקים הנחוצים :

כל הנכנס, יחיד או צבור, למסגרת הקומוניזם האלטרויסטי מחויב להישבע שבועת אמונים, שיקיים כל זה מטעם שה' צווה כן.

או על כל פנים יתחייב למסור לבניו, שה' צווה כן. ומי שאומר שמספיק לו האידיאה, יש לקבלו ולנסותו, אם אמת הוא. ואם הוא אמת, אפשר לקבלו. ועל כל פנים יבטיח שלא ימסור לבניו מדרך הכפירה שלו, אלא ימסור אותם לחנוך המדינה. ואם אינו רוצה לא זה ולא זה, אין לקבלו כלל. כי יקלקל את חבריו ויצא שכרו בהפסדו.

תחילה יש לעשות מוסד קטן, שרוב הצבור שבו יהיו מוכנים לעבוד כפי יכלתם ולקבל כפי צרכם מטעם דת. ויעבדו בחריצות כמו עובד בקבלנות. וכן יותר ממדת העבודה של 8 שעות. וכן יהיה בו כל הצורות של הנהגת מדינה שלמה. במלה אחת, שכל הסדר של החברה הקטנה ההיא יהיה מספיק למסגרת בשביל כל אומות העולם כולם, בלי לגרוע ובלי להוסיף.

והמוסד הזה יהיה כעין נקודה מרכזית ההולכת ומתרחבת על עמים ומדינות עד סוף העולם.

וכל הנכנס למסגרת ההיא יקבל עליו אותה הנהגה ואותה התכנית של המוסד. באופן, שכל העולם יהיה עם אחד לריוח והפסד ולתוצאות.

המשפט הנסמך על הכח יבטל לגמרי מהמוסד הזה, אלא שכל הסתירות שתהיינה בין בני החברה תהיינה נפתרות בין הנוגעים בדבר בעצמו. וכל מי שינצל צדקת חבירו או חולשתו לטובת עצמו, יגונה מדעת הצבור הכללי.

עם כל זה, יהיה בית דין קבוע, וישמש רק לברר את הספיקות שיבואו בין אדם לחבירו. אבל לא יהיה נסמך על שום כח. והמסרב לדעת בית-דין יגונה מדעת הצבור, ותו לא. ואין לפקפק אם זה מספיק, כי כן לא האמינו שאפשר לחנך ילדים בהסברה גרידא, אלא רק במקל חובלים. עד שהיום רוב הציביליזציה קבלו על עצמם שלא להכות ילדים, והחינוך הזה מצליח יותר מבשיטה הקודמת.

כן אם ימצא איזה יוצא דופן בחברה, אין להביאו לפני משפט הנסמך על כח, אלא ע"י הסברים וויכוחים ודעת הצבור, עד שיחזירו אותו למוטב.

ואם כל התחבולות לא יועילו לו, אז יפרשו ממנו בני החברה כמו ממנודה, ואז לא יוכל לקלקל אחרים מהחברה.

טוב לתקן, ששום אדם לא יתבע צרכיו מהחברה, אלא שיהיו ממונים שיחזרו על הפתחים לחקור צרכי כל אחד והם ימציאו לו מעצמם. באפן, שיהיה מחשבות כל אחד רק להשפיע לזולתו ולא יהיה נזקק לעולם לחשוב לצרכו עצמו. הבסיס על זה, כיון שאנו רואים שבמדת הצריכה אנו שוים לכל החי, וכן כל המעשים הבזויים שבעולם באים מן הצריכה. ולהיפך אנו רואים, שכל המעשים המאושרים שבעולם באים ממדת השפעה לזולתו. לפיכך יש לנו לקמץ ולדחות המחשבות של צריכה לעצמו ולמלאות מחשבתינו רק במחשבות של השפעה לזולתו. שזה יתכן באפן הנ"ל.

החופש של הפרט צריך להיות נשמר כל זמן שאינו מזיק לחברה. חוץ ממי שרוצה לעזוב את החברה וללכת לאחרת, אין לעכבו בשום פנים שבעולם, אפילו שזה מזיק לחברה. וגם זה באפן שלא תהרס כל החברה.

תעמולה

שלשה יסודות הן להתפשטות הדת :

(א) סיפוק תשוקות - כי בכל אדם, אפילו בחפשי, יש ניצוץ בלתי נודע, התובע התייחדות עם אלקים. וכשהוא מתעורר לפרקים מעורר בו תשוקה לדעת את האלקים או לכפור באלקים והיינו הך. ואם ימצא מי שיעורר בו סיפוק תשוקה זו, יסכים לכל. יש להוסיף על זה ענין השארת הנפש ושכר לעולם הבא. וכן כבוד הפרט וכבוד האומה.

(ב) הוכחות - שאין קיום לעולם זולתו, ומכל שכן בימי האטום ופצצת המיימן.

(ג) תעמולה - לשכור אנשים להפיץ הדברים הנ"ל בין הצבור.

הקומוניזם האגויסטי הוא מוקדם לקומוניזם האלטרואיסטי, כי מאחר שיש לו שליטה בחיים לבטול הרכוש, אפשר לתוך שביטול הרכוש יהיה מחמת אהבת זולתו.

יש למהר לשלב השני של הקומוניזם, שהוא קומוניזם אלטרואיסטי, מטעם כי החסרונות והשמוש בכח של הקומוניזם האגויסטי מרחיקים את העולם מכל השיטה. ולפיכך הגיע הזמן להראות השלב הסופי של הקומוניזם האלטרואיסטי, שיש בו מכל הנועם ואין בו שום דופי. גם יש לחשוש מאד, שלא תתעורר מקודם המלחמה השלישית, כי פן יבולע כל הקומוניזם מן העולם. במלה אחת, אין מהלומה יותר קשה למשטר הרכושני, כמו צורת קומוניזם מושלמת על דרך הנ"ל.

כבר אנו עדי ראייה, שהמשטר הרכושני חזק הוא, וגם הפרולטריון של המדינות הרכושניות ממאסים במשטר הקומוניזם. וכל זה מפני הכפיה והכח המחויבת בו מטעם שליטת קבוץ קטן של קומוניזם על חברה אנטי-קומוניסטית. לפיכך אין לצפות כלל, שהמשטר יתבטל מאליו. ואדרבה, להיפך, הזמן פועל לטובתם, כי כל עוד משטר הקומוניסטי יקיף העולם, יחבלו הכפיה והשעבוד שבו, שכל אדם ממאס בהם בתכלית, כי כל אשר לאדם יתן בעד חרותו.

ועוד דבר: כיון שהקומוניזם אינו מתפשט בארצות הציביליזציה אלא בארצות הפרימיטיביות, יהיה נמצא בסופו של דבר חברת מדינות עשירות עם רמת חיים גבוהה במשטר הרכושני וחברות מדינות עניות עם רמת חיים נמוכה במשטר הקומוניסטי. ואז יחתך הדין על הקומוניזם, ששום אדם בן חורין לא ירצה לשמוע ממנו, וימאס אותו כמו שממאסים היום במושג של עבדים מכורים לכל חייהם.

להתפשטות ותעמולה: יש לזכור שכל היסורים וחבלי עוני והשחיתות וכו' אין להם תקון אלא בקומוניזם אלטרואיסטי, ואז לא יקשה לאדם לתת ולמסור נפשו עליו.

היהדות צריכה לתת דבר חדש לגויים. ולזה המה מחכים משיבת ישראל לארץ! ואין זה בחכמות אחרות, כי בהם לא חידשנו מעולם, ובהן אנו תמיד תלמידיהם. אלא המדובר הוא בחכמת הדת ובצדק ובשלום. שבזה רוב הגויים תלמידנו הם. וחכמה זו מיוחדת רק לנו.

כל הציונות סופה להתבטל, אם חלילה תתבטל שיבה זו. ומדינה זו עניה מאד, ותושביה עתידים לסבול הרבה, שבלי ספק לאט לאט המה או בניהם עתידים לעקור מן הארץ ולא ישאר רק מספר מבוטל, שסופו להיטמע בין הערבים. והעצה לזה רק הקומוניזם האלטרואיסטי, שמלבד מה שמאחד כל האומות להיות אחד שיסייעו זה לזה, הנה גם נותן כח סבלנות לכל אחד ואחד. והעיקר שהקומוניזם נותן כח מרובה לעבודה, באפן שפריון העבודה ישלים חסרון העניות.

אם יקבלו הדת, אז יתכן לבנות בית המקדש ולהחזיר כל הפאר העתיק, שזה ודאי היה מוכיח צדקת ישראל לכל הגוים על חזרתם לאדמתם. ואפילו על הערבים. מה שאין כן שיבה חילונית כיום, אינה עושה שום רושם על הגוים, ויש לחוש אם לא ימכרו עצמאות ישראל בשביל צרכיהם. ואין צריך לומר על החזרת ירושלים. ואפילו על הקטוליקים היה מטיל פחד.

ועד כאן בארתי שקומוניזם ואלטרואיזם היינו הך. וכן אגויזם ואנטי-קומוניזם היינו הך. אמנם כל זה הוא שיטתי עצמי. אבל אם תשאל לראשי הקומוניזם עצמם, יכחישו זאת בפה מלא. ולהיפך, כי יאמרו, שהם רחוקים מכל סנטימנטליות ומהמוסר הבורגני, אלא המה מבקשי הצדק בלבד, על דרך "שלי שלי ושלך שלך". וכל זה עלה להם מפני החיבור שנתחברו עם הפרולטריון. ולפיכך נסתכל על פני הדברים לפי תפישתם הם. ונבקר את הצדק הזה שהם מבקשים.

לפי התפתחות המשטרים של היום, אותם הגדרים בורגני ופרולטריון כבר אינם מספיקים לבאר

ההיסטוריה. כי צריכים לגדרים יותר כוללים. וראוי לגדור אותם תחת השמות חרוצים ונחשלים. שבמשטר הם הקפ', ובמשטר הק' וכו'. כי כל חברה נחלקת לחרוצים ונחשלים, דהיינו כ-20 אחוזים יהיו חרוצים ו-80 אחוזים נחשלים. וחוק טבעי הוא שמעמד החרוצים ינצלו את מעמד הנחשלים, כמו דגים שבים שהחזק בולע את החלש. ואין הפרש בזה אם החרוצים הם בורגנים קפיטליסטים או שהם מנהלים ומפקחים ואינטליגנציה, סוף סוף אותם העשרים אחוזים החרוצים ישאבו תמיד השמנת, וישאירו לעמלים את מי החלב הכחושים. אלא השאלה היא, כמה הם מנצלים את הנחשלים. ואיזה מן חרוצים מנצלים יותר את הנחשלים, אם מין הבורגנים, או מין המנהלים והמפקחים.

הבסיס של כל הביאור הוא גילוי חומר הבריאה הרוחנית והגשמית, שאינה אלא רצון לקבל, שהוא יש מאין. אבל מה שהחומר זה מקבל נמשך יש מיש. ומכאן ידוע בבירור מה טוב ומה ה' דורש מאתנו: אינו אלא השואת הצורה. כי הגוף שלנו מטבע בריאתו אין לו אלא רצון לקבל ולא להשפיע כלל, שהוא ההיפך מהבורא ית', שכולו להשפיע ולא לקבל כלל, כי ממי יקבל? ובשינוי צורה זו נפרדה הבריאה מן הבורא ית'. ועל כן נצטוונו לעשות מעשים, לעשות נחת רוח ליוצרו בתורה ומצוות, וכן להשפיע לחברו, כדי לקבל צורת ההשפעה, ונחזור ונתדבק בבורא ית', כמוקדם הבריאה.

ההבדלים ביני לשיטת הואר

א הוא תופס את הרצון לקבל לעצם כשהוא לעצמו. ואני תופס אותו לצורה ולנשוא. אמנם המהות הוא בלתי נודע. אבל יהיה מה שיהיה הוא נמשך יש מיש.

ב הוא תופס עצם הרצון לשאיפה, ששום מטרה לא תוכל לשים לה קץ, אלא היא העפלה תמידית ודחיפה בלתי פוסקת. ואצלי הוא מוגבל לקבל דברים מסוימים, ויש לו שביעה, דהיינו מגמה. אלא השגת המטרה מגדלת הרצון לקבל. על כן מי שיש לו מנה, רוצה מאתיים. אבל מקודם לכן היה הרצון לקבל מוגבל בהשגת מנה בלבד, ולא רצה מאתיים. באופן, שהשאיפה התמידית היא מקרה התרחבות שברצון, ואינה עצם הרצון לקבל.

ג הוא אינו מחלק בין רצון להשפיע ובין רצון לקבל. ואצלי רק הרצון לקבל הוא עצם הבריה, מה שאם כן הרצון להשפיע שבו הוא אור אלקי, והוא בחינת בורא ולא נברא.

ד הוא תופס הרצון עצמו לעצם, ומה שרוצה הוא מחשבי כמו צורה ומקרה בעצם. ואצלי הדגש הוא דוקא על הצורה של הרצון, דהיינו הרצון לקבל, אבל הנושא של צורת הרצון לקבל הוא מהות בלתי נודע.

...כיון שרואה ברצון את הנושא, הוא מוכרח להגדיר איזה רצון כולל בלי צורה, ועל כן בוחר את השאיפה בלתי נפסקת לחומר, ומה שרוצה הוא הצורה. אבל באמת אין כאן שאיפה בלתי פוסקת, אלא הרצון המתגדל, ומתגדל אחר המגמה, והיא צורה ומקרה ברצון.

א לשיטתו עצם ולשיטתי צורה.

ב לשיטתי שאיפה בלתי פוסקת, ולשיטתי מוגבל במגמה.

ג לשיטתו אין חילוק בין להשפיע ובין לקבל, ולשיטתי הרצון להשפיע הוא ניצוץ בורא.

ד) לשיטתו השאיפה היא חומר ואיכות הקבלה היא צורה, ושיטתי איכות הקבלה היא חומר הבריאה, והנושא לאיכות הוא בלתי מודע, ואיך שהוא, הוא יש מיש.

מנהיגם של הדור

ההמונים מטבעם להאמין למנהיג, שאין לו שום מחויבות ואינטרסים של עצמו, אלא שהקדיש והפקיר כל פרטיותו בשביל תועלת הצבור, כי באמת כן צריך להיות. ואם המנהיג עושה רעה לאחד מהצבור מתוך אנטרס פרטי, הרי זה בוגד ושקרן. וברגע שידעו זאת, הצבור ירמסנו עד עפר.

אנטרסים פרטים של האדם

אמנם יש לאדם ב' מיני אנטרסים פרטים:

א) הוא אנטרסים חומריים.

ב) אנטרסים נפשיים.

ואילו אנטרסים הנפשיים, אין לך מנהיג בעולם שלא יכשיל בשבילם את הצבור. למשל, שהוא רחמן, ובשביל זה לא יבער את עושי הרע ולא יתריע עליהם. הרי שבשביל אנטרס פרטי מחריב הצבור. או שמפחד מפני נקמות ואפילו נקמות הבורא. ובשביל זה יסתייג עצמו ולא יעשה תיקונים הנצרכים. באופן, אם יבטל אנטרסים חומריים, עוד לא ירצה לבטל האנטרסים האידאליים או הדתיים לתועלת הצבור, אף על פי שהם רק הרגשים שלו הפרטיים, והצבור כולו אין להם עסק עמהם, כי המה אינם מבחינים רק במלה ה"תועלת" לבד, כי אין להם דבר לו אידיאלי ביותר שיעמוד בפני התועלת.

מעשים קודמים לשכל

כמו ברצון ואהבה היגיעה אחר החפץ מוליד יקר ואהבה להחפץ, כן המעשים טובים מולידים אהבה לה'. והאהבה מולידה דבקות. והדבקות מולידה שכל ודעת.

ג' פוסטמטים

כאלו בן חורין,

כאלו בן אלמות,

כאלו אשעין.

והם רגנלטיבי לתבונה מעשית (מוסר) לטוב הנעלה ביותר.

אמת ושקר

נודע שהמחשבה והחומר והרצון הם ב' מודיפיקציות של ענין אחד. ונמצא שהעתקה הפסיכולגיה מן הויה והעדר הפיזי הוא אמת ושקר, באופן שהאמת כמו הויה הוא תזיס, והשקר כמו ההעדר הוא אנתיתזיס. ומבין שניהם נולד הסינתזיס הנרצה.

דעת הצבור

כמו דעת יחיד הוא כמין מראה, שבו מקובלים כל התמונות של המעשים התועלתיים עם המזיקים, שהאדם מסתכל באותם הנסיונות, ומברר לו הטובים התועלתיים, ודוחה את המעשים שהזיקו לו, המכונה מח הזכרון. כלמשל, הסוחר מתחקה במחו הזכרון כל מיני סחורות, שהפסיד בהם, והסבות. ועל דרך זה כל מיני הסחורות והסבות שהביאו רוחים. והם מסתדרים במוחו כמין מראה של הנסיונות, שלאחר זה הולך ומברר את מועילים ודוחה המזיקים, עד שנעשה סוחר טוב ומוצלח. ועל דרך זה כל אדם בנסיונות החיים שלו.

על דרך זה יש להצבור מוח משותף ומוח הזכרון והמדמה משותף, ששם נחקקים כל המעשים שנעשו ביחס להצבור ולהכלל מכל אדם התועלתיים והמזיקים. וגם המה בוחרים את המעשים והעושים התועלתיים. ומשתוקקים שיתמידו בהם כל העושים אותו. וכן נחקקים במוח הזכרון והמדמה שלהם כל העושים והמעשים התועלתיים, כדי להניעם במעשים אלו יותר ויותר, שמכאן נולדו ויצאו האידיאלים והאידיאליסטים, וכל מדות טובות, הרעים, המזיקים להכלל. והם ממאסים אותם ומשתוקקים לתחבולות להפטר מהם. לפיכך מהללים ומשבחים להעושים והמעשים התועלתיים, כדי להניעם במעשים אלו יותר ויותר, שמכאן נולדו ויצאו האידיאלים והאידיאליסטים, וכל מדות טובות וחכמת המוסר.

ולחיפך יגנו מאד את העושים והמעשים המזיקים, כדי למנוע ולהפטר מהם. ומכאן נולדו כל מיני מדות רעות והחטאים ושפלות מין האדם. באופן שהתפעלות דעת יחיד דומה לגמרי להתפעלות דעת הצבור. וזהו וזה נערך רק בתועלת והזק בלבד.

הקלקול שבדעת הצבור

הוא, כי הצבור אינו נערך לפי רוב מנין שבו, אלא רק לפי רוב בנין, דהיינו רק התקיפים שבהם על דרך שאומרים, שעשרים אנשים תופסים ההגה בכל מדינת צרפת. ועל פי רוב הם העשירים שבהם, שהם רק עשרה אחוזים מהצבור. והם תמיד ההדיוטים שבעם, שזה גם כן לפי דעת הצבור. כי הם המזיקים להצבור והם המנצלים אותם. ועל כן אין דעת הצבור שולט כלל בעולם. אלא דעת מזיקים שולטים בהצבור. באופן שאפילו האידיאלים שנתקדשו בעולם אינם אלא שדים ומלאכי חבלה, ביחס רוב מנין של הצבור. ולא לבד הדת אלא גם משפט השלום הוא לטובת העשירים בלבד. ומכל שכן

מקור הדמוקרטיה והסוציאליזם

מכאן נולד רעיון הדמוקרטיה, שיחזיקו רוב מנין של הצבור את משפט השלום והמדיניות בידיהם הם. וכן הסוציאליזם, שהפרולטריון יקחו את גורלם בידיהם הם. שבקיצור הוא, שרוב מנין יעשו את דעת הצבור להבחין מה תועלת להם ומה הזק להם. ועל פי זה יהיה כל החוקים והאידיאלים.

הניגוד שנעשה בין הדמוקרטיה והסוציאליזם

כפי הנראה ברוסיה, כי עשרה אחוזים שולטים שם בכל הצבור ובדיקטטורה שלמה. הטעם פשוט, כי חלוקה צודקת צריכה לאידיאליסטים, שזה לא נמצא ברוב מנינו של צבור. ועל כן סופו, ואין תקנה לזה, ליפול רק בדרך דת מלמעלה, שיעשה כל הצבור לאידאליסטים. כי כל אלו הם פשרות בשיעורי האגויזם היחיד או המדינה או העובד לה'. ואני אומר שכל שיעור באגויזם פסול ומזיק, ואין סדר אחר זולת אלטרויזם, הן ביחיד והן בצבור והן בה'.

הומניזם מטריאליסטי

מאניזם מטריאליסטי, שהחומר הוא אבי הכל והמחשבה הוא פריים של המעשים והתחושות וכמין מראה. ואין חירות רצון רק חירות מעשים. אכן לא על ידי עצמו כי מעשה רעה גוררת מעשה רעה, ודבר חירות המעשה מובנת על ידי שיסתכל במראה בהמעשים הנקראים בשכל של אחר. ואז יש לו חרות לציית לו. ולא יוכל לבחור מתוך (מראה שלו) שכלו עצמו. כי כל איש דרכו ישר בעיניו. ויש לו תמיד הסכמת שכלו.

מחוץ לעולם הזה

יש להבין ולחקור רק בדרך סובייקטיבי ופרגמטי (מעשי). ובדרך הזה הרי זה מחקר של עוללם הזה, אף על פי שהוא מחוץ לו, כי הוא הוגה לפי שיעור, המלוּבש בטבע עולם הזה גם לפי שיעור התועלת השמושי פרגמטי.

ומהו מחוץ לעוה"ז? - רק השי"ת הוא מחויב המציאות, שהוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו. ואותו לבדו אנו מבינים, שהוא גם מחוץ לעולם הזה לא שום משהו אחר. בניגוד לפנטניות (ריבוי אלים). ועולם הזה הוא מונח אובייקטיבי, הניתן להבינו גם בבחינה אובייקטיבית שעיקריהם הראשונים הם חלל וזמן. ומחוץ לעולם הזה, שהסעולמות א"ק ואבי"ע, ניתן להבין רק בדרך סובייקטיבי מבלי לנגוע באובייקט, אף משהו מהמשהו.

ומהות האובייקטים, שאנו מגדירים בשמות באבי"ע, הם לפי ההנחה, כיון שהכל תופסים כן בלי יוצא מהכלל, כלומר יחידי סגולה שבכל דור שהמה בכלל רבבות ומליונים שהיו והעתידים לבא. אם כן יש לנו שם השגה אבייקטיבית, אף כל פי שאין אנו נוגעים באובייקטים כלום.

ומכאן יצאו לנו הד' עולמות שלמעלה מעולם הזה. אף על פי שטבעם הם רק סובייקטיביים ומתלבשים בטבעי העולם הזה בבי' הדרכים: התפשטות ומחשבה, דהיינו פרלזים - מקבילות פסיכו-פיזי. כי כל עצם מוכר לנו על ידי ב' סדרים: תחילה פיזי ואחר כך פסיכו, והולכים תמיד יחד בארח מקביל.

ונודע שגם בעולם הזה יש רבים התופסים שיטת "אכספרסיוניזם", דהיינו רק לפי תפיסה סובייקטיבית בלבד. אמנם אני מחזיק גם בשיטת "אימפרסיוניזם", לבאר מושגי עולם הזה בדרך אובייקטיבי, כמה שאפשר ללא תערובת מרובה של חזוק סובייקטיבי.

מהות הדת

מובנת רק בדרך פרגמטי, שמקורה של אמונה בצורך להאמת בה עד כמה שהיא מספקת צורך זה. ויש אמנם ב' מיני צורכים:

א) צורך נפשי שמאסו לו החיים עד להקאה זולתה.

ב) צורך פיזי, שצורך זה מתגלה בעיקר בסדרי החברה, כמ"ש פילוסוף קנט, שהאמונה בסיס לתורת המוסר ושומרת אותה.

ומובן מאליו שחכמי הדת לא יבאו רק מאותם שיש להם צורך נפשי, כי הוא צריך לה גם מבחינה אבייקטיבית. מה שאם כן לחלק הב' יגיע להם הסיפוק, דהיינו האמת, גם מבחינה סובייקטיבית. ועם כל זה מתוך שלא לשמה הוא בא לשמה, הצורך הוא קודם וסבה המחייבת לאמונה.

מנהיגי הצבור

אם לפני עצמו יש וודאי לכל אחד טעם ורשות לבחור באקספריוניזם או באימפרסיוניזם, אמנם מחזיקי הרסן אין להם רשות להנהיג הצבור זולת בדרך פוזיטיבי ופרגמטי, דהיינו לפי שיטת האקספריוניזם, כי לא יוכל להזיק לצבור בשביל אינטרס פרטי שלו. למשל, לא יוכל להורות אמונה לצבור בשביל הבנת האימפרסיוניזם של עצמו. ובשביל זה יפסיד הנימוס והמוסר מהצבור. ואם אינו שולט על עצמו, מוטב לו להתפטר ולא להזיק לצבור עם האידיאליים שלו.

תפיסת העולם

העולם נברא על ידי התפתחות בסבתיות, על דרך המטריליזם הסטורי ועל פי הדילקטיקה של

פילוסוף הגל. תזיס, אני-טזיס וסינתזיס. אכן הוא תכליתית להרגש עם השי"ת מדומום, צומח, חי, מדבר עד לנבואה, או לדעת ה'. התענוג הוא הטזיס, והיסורים הוא האנטי-טזיס, והרגש מחוץ להעור הוא הסינטזיס.

מהות הקלקולים ותיקונים הוא בדעת הצבור

כמו דעת היחיד הוא הבורר לו בין ההפסדים והרווחים, ומעמידו על עסק המוצלח ביותר, אכן דעת הצבור מברר בסדרי המדיניות ומעמידם על המוצלח.

העקרון: השפעה לזולתו.

ההנהגה: משטר חובה: מינימוסי חיים ומעשי מצוות לרמת חיים להחברה.

התכלית והמטרה: דבקותו ית' זהו לדעתי הסינתזיס האחרון, שאין ההעדר גנוז בתוכו עוד.

מעשים טובים ומצות

לוק אמר, שאין דבר בהשכל שלא יהיה מקודם בהחושים. וכן שפינוזה אמר, שאינו רוצה הדבר בשביל שהוא טוב, אלא שהוא טוב בשביל שאני רוצה הדבר. ויש להוסיף על זה, שאין דבר בהחושים, שלא יהיה קודם בהמעשים, באופן שהמעשים מולידים חושים, וחושים מולידים ההבנה. למשל, שאי אפשר לחושים שיתענגו על ריבוי ההשפעה, מטרם שישפיעו בפועל. וכן אי אפשר להבין ולהשכיל חשיבותו הגדולה של ההשפעה, מטרם שטועמים אותה בהחושים. ועל דרך זה אי אפשר לטעום תענוג מדבקות, מטרם שירבה מעשים טובים, המסוגלים לזה, דהיינו בשמירה גמורה של התנאי לעשות נחת רוח לו, דהיינו להתענג על הנחת, שגרם לבורא בעשית המצוה. ואחר הרגש התענוג הטוב במעשים, אפשר להבין אותו בשיעור התענוג הזה.

ועיין לעיל שיש ב' מגמות לדת: א' - שלא לשמה, שהוא תועלתיות לבד, דהיינו בכדי לבסס היטב המוסר לתועלת עצמו. ונמצא בהשיגו מגמה זו, כבר יש לו הסיפוק. ויש מגמה ב' בהדת, שהוא צורך נפשי להדבק בו. וזהו נקרא לשמה. והוא יכול על ידי מעשים לזכות לזה. ומתוך שלא לשמה בא לשמה.

מגמת החיים

יש ג' דעות בספרים ובמחקר:

או אידאמאניות, לזכות לדבקותו ית',

או בכדי לזכות לקדמה ולפרוגרס, הנקרא יוטיליטיזם, "תועלתיות",

או תענוג בשרי וחושני, הנקרא היידיניזם או קירניזם.

והנה שיטת היידיניזם ולואי היתה אמת, אבל הצרה היא שהמכאובים מרובים על מעט תענוג החושים, שאפשר להאדם להתענג בהם. ומלבד הפגם של יום המיתה. ושיטת היוטיליטיזם להביא פרוגרס וקדמה בעולם, יש כאן שאלה גדולה: מי יזכה להפרוגרס השלם, אשר אני משלם תמורה מרובה כל כך במכאובים ויסורים?

לפיכך נראה רק האיידמניות, שהמגמה היא לאשרו של האדם, שעל ידי שכלול כל הכחות שבנפש זוכה לכבוד בחייו ולשם טוב לאחר מותו. וקאנט לגלג על שיטה זו לבסס תורת המוסר על מגמה אגויסטית והורה לעשות על מינת לקבל פרס.

המדע המודרנית בחר לו יותר את היוטיליזם, אלא רק לצורך הכלל, דהיינו להשפיע. וגם זה דומה לעל מינת לקבל פרס. ומי ירצה זה? גם שאלה: מה יביא כל הקידמה והפרוגרס להדורות, שבשביל זה אעבוד בככל כך יסורים, כדי להשפיע זאת? על כל פנים יש לי הצדק לידע, מהו הנרצה מהקידמה, וממה יהנה מאותה הקידמה? ומי פתי ישלם תמורה גדולה כל כך, ולא ידע מה ישפיע? וכל הצרה שהתענוג קצר ימים והיסורים באריכת ימים. והתכלית מהחיים מכל האמור לעיל תמצא, שמגמת החיים הוא לזכות לדבקותו, מטעם תועלת השי"ת לבדו בקפדנות. או לזכות את הרבים, שיגיעו לדבקותו ית'.

ב' שעבודים בעולם

(א) שעבוד הבורא

(ב) שעבוד לבריותיו.

ואחת מהם מוכרח, כי אפילו מלך ונשיא עובד הבריות בהכרח. אין אמנם טעם בן חורין גמור, אלא להמשועבד להבורא לבדו ולא לשום בריה בעולם. השעבוד מוכרח, כי המקבל מגונה ובהמיות היא. ולהשפיע - יש שאלה למי?

קונטקט (מגע) עמו ית'

ההמונים מדמים לעצמם, שמי שיש לו קונטקט עמו ית', הוא אדם מעל הטבע, ושיש לפחד לדבר עמו, ומכל שכן להמצא בדי' אמות שלו, כי כן טבע האדם, שמפחד מכל דבר שמחוץ לטבע הבריאה, והוא מפחד גם מדבר בלתי שכית, כמו רעם וחזיז קולות.

אמנם למעשה אינו כן, כי הוא בעל הטבע. ואדרבה, כי אין דבר יותר טבעי מלהשיג מגע עם בוראו, כי הוא בעל הטבע. ובאמת יש לכל נברא מגע עם בוראו, כמו שכתוב "מלא כל הארץ כבודו", אלא שאינו יודע ומרגיש זאת. והעובדו, הזוכה לקונטקט עמו, אינו ניתוסף לו רק הידיעה לבד. כמו האדם שיש לו אוצר בכיסו, ואינו יודע. ובא אחד והודיע לו, מה שיש לו בכיסו. אשר באמת עתה נתעשר. ועם כל זה אין כאן שום חדש לו, ואין ממה להתרגש, כי במציאות הממשי לא נתחדש דבר.

כן הזוכה לחביבות יתירה, לדעת שהוא בן למקום, אין לו שום שינוי משהו בהמציאות הממשי, אלא ידיעה, מה שלא ידע מקודם לכן.

ולפיכך אדרבה, גם האדם הזוכה, נעשה מתוך כך טבעי ביותר, ופשטן ביותר, ועני ביותר. עד שאפשר לומר, שמטרים הזכיה היה אותו האדם וכן כל ההמון מחוץ להטבע הפשוטה. כי עתה הוא שווה ופשטן ומבין את כל האנשים, ומעורב עמהם מאד, ואין קרוב וטבעי לההמון ממנו, ויש רק לאהוב אותו לבד, כי אין להם אח קרוב כמוהו.

בנין עולם מחדש

עיינ דעת יחיד, דעת צבור, והניגוד שבין סוציאליזם אל דמוקרטיה. ונתבאר שם, שעד עתה היה דעת הצבור נבנה ומתפתח לפי רוב בנינו של הצבור, דהיינו התקיפים. וזה מקרוב שנתפתחו ההמונים על ידי הדת, ועל ידי השכלה, ועל ידי מהפכנים, ותפסו שיטת הדמוקרטיה והסוציאליזם.

אכן לפי החוק הטבעי "עיייר פרא אדם יולד", והאדם הוא נצר מחיה רעה וקוף בשיטת דרווין או כמו שאמרו חז"ל, שלאחר החטא ירד מין האדם לקופים, כי "כולם בפני חווה כקוף בפני האדם". אמנם לפי מעלת האדם, המורכב מהבנה שכלית, הלך ונתפתח על ידי המעשים והיסורים לקבל דת ומדיניות ומשפט השלום עד שנסתדר להיות אדם מן הישוב. וכל התפתחות הזאת היה מונח רק על רוב בנינו של הישוב, וההמונים מונהגים אחריהם כעולם גולם.

וכשהמונים פקחו עינים ליטול הגורל לידיהם עצמם, אשר בשביל זה היו מחויבים לבטל את כל התיקונים והחוקים של התקיפים, שהם הדת ומשפט השלום והמדיניות, אשר כל אלו היו רק לפי רוחם של התקיפים ולפי התפתחותם לטובתם עצמם, נמצא שהם צריכים לבנות עולם מחדש. כלומר, שהם דומים כמו אדם הקדמון, הקוף דארוויני, כי לא עליהם עברו הנסיונות הללו, שהביאו להם שיעור התפתחות, הנוהג כהיום התפתחות על שכמות התקיפים פעל בלבד, ולא על ההמונים, שהיו עד עתה קרקע בתולה.

ולפיכך נמצא העולם עתה במצב של חורבן גמור ופרמיטיבי מאד במובן מדיני כבזמן אדם המערה, אבל עוד לא עברו עליהם אותם הנסיונות והמעשים, שהביאו להתקיפים לקבל עליהם הדת והנימוס והמשפט השלום. באופן, שאם נניח את העולם להתפתח לפי סדירו הטבעי. הרי העולם של היום מוכרח לתהליך כל היסורים והחורבנות, שעברו על האדם הפרימיטיבי, עד שיכריחו אותם לקבל משפט מדיני קבוע ותועלת. והפרי הראשונה של החורבן בא עלינו בדמות הנאצים, שסוף סוף הם רק תולדה ישרה מהדימוקרטיה והסוציאליזם, כלומר מהנהגה של רוב מנין אחר פריקת עול של הדת ונימוס ומשפט השלום.

ונתבאר, שהעולם בטעות החושבים את הנאציזם לתולדת גרמניה בלבד. כי הוא תולדתה של הדימוקרטיה והסוציאליזם, שנשארו בלי דת ונימוס ומשפט השלום. ואם כן כל האומות שווים בזה, ואין תקווה כלל שהנאצים יגוועו עם הנצחון של בעלי הברית, כי מחר יקבלו האנגלים את הנאציזם, שהרי גם הם נמצאים בעולמם של דמוקרטיה ונאציסטים.

וזכור, שגם הדמוקרטים מוכרחים לכפור בדת ונימוס ומשפט השלום, כמו המרקסיסטים, מפני שכל אלו המה משמשים נאמנים רק להתקיפים שבצבור, ומניחים מכשולים תמיד להדמוקרטים או לרוב בנין של הצבור.

אמת הוא שהוגי דעות בין הדמוקרטים משגיחים בשבע עיניים שלא יחריבו את הדת והנימוסים בפעם אחת, כי יודעים הם שהעולם יחרב. אמנם בשיעור זה המה מפריעים גם ממשלת הרוב. ואחר שהרוב יחכימו להבין אותם, בוודאי יבחרו במנהיגים אחרים, בדומה להיטלר. כי הוא ממש בא כח מובהק מבטא את רוב מנינו של כל צבור יהיה גרמני או אנגלי או פולני.

העצה האחת

לא כהדמוקרטים, האומרים לבטל את הדת והנימוס לאט לאט, ולהתאים מדיניות חדשות, באופן שלא יחריב העולם, כי ההמונים לא יחכו עליהם כנ"ל. אלא כמאמרם ז"ל "אין סותרין ביהכנ"ס מטרם שאפשר לבנות בהכנ"ס חדשה במקומה". דהיינו, שאסור לנו להניח את הרוב בנין ליטול לידיהם את ההנהגה, מטרם שנבנה דת ונימוס ומדיניות המתאים בשבילם, כי בינתיים יחרב העולם, ולא יהיה עם מי לדבר.

הרוב מנין הוא פרימיטיבי כאדם הקדמוני

כי לא ניסה לו לשמש עם הסדרי משפט ודת ומוסר, ששמשו עד הנה לא לו. אמנם וודאי שכל אלו לא הגיעו למצב ההוי זולת על ידי יסורים רבים בדרך הסבתיות ודיאלקטי, אשר הרוב מנין לא שם לבו אליו כלל, וממילא לא יוכל לתופשם.

הפעולה היותר מהירה הוא הדת

ובכדי להפעיל דעת הצבור אין עצה מחדש אין ברוב מנין, באופן המועיל, אין עצה מהירה זולת על ידי הדת ועל ידי המיאוס של כל רצון לקבל במשהו, ועל ידי הנעלה והיופי של הרצון להשפיע במדה מרובה. וכל זה על ידי מעשים דוקא, כי הגם שהפסיכופיזי המה פרללים, עם כל זה הפיזי הוא קודם לפסיכי.

הגאונים

הוא פרי הדור, שיש לו נטיה רבה להשפיע ואינו צריך לעצמו כלום. וכזה יש לו השואת הצורה עם השם ומתדבק בו מאליו, וממשיך ממנו חכמה ותענוג, ומשפיע להאנושיות. והם מחולקים לבי' סוגים:

או עובדים מדעתם, שפירושו להשפיע נחת רוח ליוצרם. ומשום מגמה זו משפיעים לאנושיות.

או עובדים שלא מדעתם, דהיינו שאינם מרגישים ויודעים שדבקים בהשם. ודבקים בו שלא מדעת. והם משפיעים רק להאנושיות ועל פי יסוד הזה, אין קידמה לאנושיות רק להטביעם הרצון להשפיע, ויתרבה הגאונים בעולם.

השיטה

מחויבת היא בקבלה על פי שיטת אנטרופוצנטריות, שהעולמות נבראו בשביל ישראל, והם התכלית, וכן שהשי"ת נמלך בנשמותיהם של צדיקים. וכן מובא התכלית בהנבואה, ומלאה הארץ דעה את ה', ואין לך תכלית יותר מובהק.

הרמב"ם נוטה אחר שיטת דיסלאולוגיע ואומר שיש להשי"ת בהבריאה גם תכליתים אחרים זולת מין האדם, כי קשה לו להבין שהשי"ת ברא בריאה כל כך גדולה עם מערכת הכוכבים שהפלנטה שלנו, כדור הארץ שלנו, בטל במציאותו כמו גרגיר חרדל, ויהיה כל זה רק לתכלית שלמות האדם?

התכלית מחויב לכל בר שכל. והפועל בלי תכלית הוא חסר דעה. ולפי מעשיו הכרנוהו שברא העולם בדומם-צומח-חי-מדבר, שהמדבר הוא בחיר היצירה, להיותו מרגיש זולתו ומשפיעהו. ונוסף עליהם הנביא, שמרגיש להשי"ת ומכירהו, שזה מובן לתענוג לו י"ת ותכליתו בכל הבריאה הגדולה.

והקושי של פילוסוף הגל, שהרי יש בהכרח בריות בלי תכלית בהטבע, כמו ריבויים שבפלנטה שלנו, וריבוי פלנטות לאין קץ, אשר האדם אינו משמש עמהם כלל? - התשובה היא לפי החוק "שהבלתי מודע לא יסתור את המודע". ו"אין לו לדיין רק מה שענינו רואות". ואולי יש דומם-צומח-חי-מדבר בכל הפלנטות, ובעל פלנטות תכליתו המדבר. וכדומה מן הבלתי מודע. ואיך יסתור זה את המודע ומוכר בדרך הנבואה. וזהו פשוט, שתענוג להבורא לברוא אובייקט, שיוכשר למשא ומתן עמו ולהחלפת הדעות וכדומה. וכן יש תענוג ממין בשאינו מינו. ואנו סומכין לגמרי על הנבואה.

סיבתיות ובחירה

הם דרך יסורים, שנפרעים שלא מדעת על ידי החוקים הדיאלקטיים, שכל הויה יש בתוכה גנוז ההעדר, וקיום ההויה כל עוד שלא נגלה ההעדר שבה. וכשיתגלה ויתפתח האנטיתזיס, הוא מחריב את התזיס ומביא במקומה הויה היותר מושלמת מהראשונה, להיותה כוללת התיקון של האנטיתזיס הקודמה. כי כל העדר הוא קודם להויה. ועל כן מכונה הויה השניה בשם "סינתזיס". כלומר, שהוא כוללת ונולדת משניהם, שהם הויה והעדרה, שקודמו אל הויה זו החדשה. על דרך זה הולכת האמיתיות, ומושלמת תמיד על ידי הדרך יסורים, שהם הויה והעדר טזיס ואנטיתזיס. ומולידים תמיד סינתזיס יותר אמיתיים, עד שמגלה הסינתזה השלמה.

מהו השלמות

ובמטריאליזם היסתורית מתבאר הדרך יסורים הנ"ל רק על חפץ הכלכלי, שכל תזיס פירושו משטר צודק לשעתו, וכל אנתיתזיס פירושו חלוקה בלתי צודקת בהכללה, וכל סינתזיס הוא משטר, המיישב את האנטיטזה, שנתגלה. ולא יותר. ועל כן גם בה גנוז ההעדר. וכשמתפתח ההעדר מחריב את הסינתזה ההיא גם כן וחוזר חלילה עד שיתגלה החלוקה הצודקת.

הדרך תורה

היא נתינת הגורל ליד הנדכאים, שזהו ממהר את הקץ במדה שהנדכאים ישגו על הדבר. וזהו נקרא "בחירה", כי מעתה הבחירה הוא בידי הנוגעים בדבר. הרי שדרך יסורים פעולה אובייקטיבית, ודרך תורה היא פעולה סובייקטיבית. והגורל בידי הנוגעים בדבר.

רוב מנין ורוב בנין

ועד עתה היו דעת רוב בנין, שהם התקיפים, עושים ומבררים את דעת הצבור כולו. ועל כן כל המוסר והמשפט.

ניהליזם

לא ניהליזם מוחלט, אלא ניהליזם הערכים, ע"ד ניטשה לערכי נצרות, היינו לכל הערכים בסדרי הדת והמוסר וסדרי המדיניות, המקובלים עד הנה בתפיסת האנושיות.